

**Centralna tehniška knjižnica
Univerze v Ljubljani**

Trg republike 3, 1000 Ljubljana, p.p. 90/II, Slovenija

telefon: (01) 2514 072, faks: (01) 425 66 67, E-pošta: post@ctk.uni-lj.si

**LETNO POROČILO
CENTRALNE TEHNIŠKE KNJIŽNICE
UNIVERZE V LJUBLJANI
ZA LETO 2005**

Letno poročilo so pripravili:

- poslovno poročilo: dr. Matjaž Žaucer na osnovi letnih oddelčnih poročil Braneta Čopa, Mojce Dolgan-Petrič, mag. Matjaža Eržena, dr. Uroša Kunaverja, Vide Močnik, Smilje Pejanovič, Roberta Razborška, Iztoka Skulja in zbranih podatkov Mojce Dolgan-Petrič
- računovodsko poročilo: Marija Slana

Sprejeto na 13. seji Sveta CTK, dne 17.2.2006.

Ljubljana, februar 2006

Kazalo

Kazalo	2
1 POSLOVNO POROČILO	4
1.1 UVOD	4
1.2 PREDSTAVITEV ZAVODA	4
1.2.1 Izjava o poslanstvu Centralne tehniške knjižnice Univerze v Ljubljani	4
1.2.2 Vizija CTK	5
1.2.3 Opis dejavnosti CTK	5
1.2.4 Zbirka knjižničnega gradiva	6
1.2.5 Prostori in oprema knjižnice	6
1.2.6 Opis organiziranosti CTK	7
1.2.6.1 Organi CTK	7
1.2.6.2 Notranja organizacija CTK	9
1.2.6.3 Pravice, obveznosti in odgovornosti javnega zavoda v pravnem prometu ter zastopanje	11
1.2.6.4 Število zaposlenih in organizacijska struktura zavoda	11
1.2.7 Odprtost knjižnice	12
1.2.8 Opis razvoja knjižnice	12
1.3 OPISNO POROČILO O IZVEDBI PROGRAMA IN DEJAVNOSTI	14
1.3.1 Kratek pregled dejavnosti knjižnice	14
1.3.2 Opis vplivov na delovanje knjižnice	14
1.3.3 Uporabniki, obiskovalci in člani knjižnice	15
1.3.4 Uporaba, izposoja ter medknjižnična izposoja in posredovanje dokumentov	17
1.3.5 Informacijske storitve ter posredovanje standardov	18
1.3.6 Nemška čitalnica	19
1.3.7 Razvoj knjižnične zbirke	21
1.3.8 Usposabljanje uporabnikov	22
1.3.9 Razvojne naloge CTK na področju informacijske tehnologije	23
1.4 POROČILO O DOSEŽENIH CILJIH IN REZULTATIH	24
1.4.1 Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje	24
1.4.2 Dolgoročni cilji CTK	25
Razvojne usmeritve	25
Cilji	26
CTK kot osrednja in univerzitetna knjižnica za tehniko in naravoslovje	26
Sodelovanje z visokošolskimi knjižnicami	26
Najširše in najkakovostnejše omogočanje dostopa	26
Skrb za izbor knjižničnega gradiva	26
Zagotavljanje študijskega vzdušja v čitalnicah	26
Racionalizacija specializiranih informacijskih centrov na področju tehnike	26
Racionalizacija pri nabavi in obdelavi gradiva	27
Podpora študiju na daljavo	27
Skrb za primernost in kakovost storitev	27
1.4.3 Cilji CTK iz Programa dela za 2005	27
Kratkoročni cilji razvoja CTK	27
Knjižnična dejavnost	28
Uporabniki klasičnih storitev knjižnice z vsaj eno zabeležko v sistemu COBISS	28
Kazalci knjižnične dejavnosti	29
Kazalci opremljenosti knjižnice	29
1.4.4 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev	29

1.4.4.1	Doseganje glavnih srednjeročnih ciljev iz načrta za obdobje 2005-2009	29
1.4.4.2	Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih letnih ciljev za leto 2005	30
1.4.4.3	Nedopustne ali nepričakovane posledice pri izvajanju programa	33
1.4.4.4	Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev v primerjavi z doseženimi cilji iz poročila preteklega leta	33
1.4.4.5	Ocena uspešnosti delovanja knjižnice, njene učinkovitosti in gospodarnosti	34
1.4.4.6	Ocena delovanja sistema notranjega finančnega nadzora	35
1.4.4.7	Pojasnila, zakaj nekateri cilji niso bili doseženi, z ukrepi za doseganje ciljev	35
1.4.4.8	Ocena učinkov poslovanja CTK na druga področja	36
1.4.4.9	Druga pojasnila	37
1.3	SKLEPNI DEL	40

1 POSLOVNO POROČILO

1.1 UVOD

Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani je visokošolska knjižnica, ki deluje kot univerzitetna knjižnica na področju tehnike in nekaterih področij naravoslovja. Knjižnica je za osnovne storitve na voljo komurkoli, vstop je prost. Za večino spletnih storitev je dovolj, da uporabniki iščejo z računalnikov v domenah Univerze v Ljubljani (uni-lj.si). Za nekatere storitve se morajo uporabniki v knjižnico vpisati, za študente UL zadostuje študentska izkaznica. Knjižnica je med najdalj odprtimi knjižnicami v Sloveniji (75 ur na teden). Ima 170 čitalniških sedežev. V pomoč pri uporabi klasičnih ali elektronskih virov je poleg osebja v prostem pristopu na voljo še sedem informacijskih specialistov z različnih področij tehnike in naravoslovja.

Večina uporabnikov CTK je z Univerze v Ljubljani, okrog 80% fizičnih obiskovalcev je študentov. Storitve po spletu že presegajo klasične storitve na lokaciji CTK. Zaradi čim lažjega dostopa se ne beleži števila uporabnikov po spletu, iz pogostosti uporabe elektronskih virov pa se da sklepati, da posegajo po elektronskih storitvah uporabniki z vse Univerze in ne le s tehnike in naravoslovja. Zaradi enotne izkaznice, primerne lokacije in prijetnih študijskih prostorov je med obiskovalci tudi precej študentov z netehniških in nenaravoslovnih področij.

Knjižnico je v zadnjih letih obiskovalo okrog 200.000 uporabnikov letno, izposoja na dom je upadla na okrog 150.000 enot knjižničnega gradiva, po mreži so uporabniki pogledali več kot 200.000 polnih besedil člankov in več kot 100.000 bibliografskih podatkov v podatkovnih zbirkah ali drugih elektronskih gradiv, ki jih je zagotovila CTK. Zaradi spremenjenih potreb uporabnikov se je število posredovanih tematskih poizvedb zmanjševalo z okrog 2000 na okrog 1100 v zadnjem letu. Oddelek za medknjižnično izposajo in posredovanje dokumentov letno še vedno posreduje okrog 10.000 dokumentov. Knjižnica je v zadnjih letih nakupovala okrog 600 naslovov tiskane periodike, okrog 1800 naslovov elektronske periodike, okrog 2500 knjig in ima okrog 250.000 enot gradiva. V knjižnici je bilo zaposlenih nekaj manj kot 50 ljudi.

1.2 PREDSTAVITEV ZAVODA

1.2.1 Izjava o poslanstvu Centralne tehniške knjižnice Univerze v Ljubljani (sprejeta na Svetu knjižnice 27.5.2004)

Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani kot visokošolska knjižnica zagotavlja informacijske in knjižnične storitve s področij tehnike in naravoslovja študentom in zaposlenim na Univerzi v Ljubljani kot podporo visokošolskemu in podiplomskemu študiju študentov ter pedagoškemu in raziskovalnemu delu visokošolskih strokovnjakov. V manjšem obsegu nudi nekatere storitve tudi študentom in strokovnjakom z drugih šol in univerz ter zaposlenim v pridobitnih in nepridobitnih organizacijah. Storitve knjižnice temeljijo na strokovnosti, kakovosti, prijaznosti do uporabnikov in sodobni tehnologiji. S povezavami z drugimi knjižnicami, knjižničnimi mrežami in informacijskimi sistemi zagotavlja svojim uporabnikom dostop do informacij in gradiv z vsega sveta.

1.2.2 Vizija CTK

(v Načrtu razvoja Centralne tehniške knjižnice Univerze v Ljubljani za obdobje 2005-2009, sprejetem na 9. seji Sveta CTK dne 23.12.2004)

CTK bo inovativna univerzitetna knjižnica, ki bo skrbela za dostopnost svojih in tujih gradiv ter virov informacij predvsem za uporabnike s področij tehnike in naravoslovja.

Prilagajala se bo spremenjenim potrebam uporabnikov, ki nastajajo s spremembami v znanstvenem komuniciranju in spremembami v izobraževanju. V podporo izobraževalnemu in raziskovalnemu delu na univerzi in raziskovalnih zavodih bo knjižnica dolgoročno omogočala lažje, hitrejše in širše poti do znanja zlasti s preobrazbo v digitalno knjižnico. Delovno in organizacijsko se bo prilagajala Univerzi v Ljubljani ter se povezovala s knjižnicami njenih članic in drugimi knjižnicami ali sorodnimi organizacijami.

Zato bo skrbela za primerno strokovnost knjižničnega in informacijskega dela, za primerno kadrovske zasedenost in sodobno tehnološko opremljenost. Zasedovala bo razvoj knjižničarske in informacijske dejavnosti in prevzemala nova spoznanja, ugotavljala želje in potrebe uporabnikov in stalno ocenjevala uspešnost in učinkovitost svojega dela. Z ustvarjalnostjo v iskanju novih rešitev in usmeritvah delovanja si bo prizadevala razviti sodoben kooperativen knjižnični informacijski sistem. Prizadevala si bo pridobiti namensko zgrajene prostore.

1.2.3 Opis dejavnosti CTK

Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani (CTK) je javni zavod. Ustanovitelske pravice in obveznosti do CTK izvršuje Vlada Republike Slovenije (Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Centralne tehniške knjižnice Univerze v Ljubljani, Uradni list RS 60/03). CTK je visokošolska knjižnica in po 6. členu Sklepa o ustanovitvi opravlja naslednje dejavnosti:

a) kot javno službo:

- sistematično zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva (knjige, revije, disertacije, raziskovalne naloge, standarde, patente, zbirke podatkov) v tiskani in elektronski obliki,
- zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,
- izdelovanje knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov,
- posredovanje informacij s tehniškega in naravoslovnega področja iz domačih in svetovnih virov,
- pridobivanje in izobraževanje uporabnikov,
- organiziranje seminarjev ter strokovnega izpopolnjevanja knjižničarjev, študentov ter drugih uporabnikov,
- informacijsko opismenjevanje,
- medknjižnično izposojilo ter posredovanje člankov in informacij,
- drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo.

b) poleg javne službe javni zavod še:

- opravlja druge informacijske storitve,
- zalaga, izdaja, tiska ter prodaja knjige in druge publikacije s področja svoje dejavnosti,
- organizira posvetovanja,
- fotokopira in opravlja druge oblike razmnoževanja,
- nudi zainteresiranim storitve v okviru svoje dejavnosti.

1.2.4 Zbirka knjižničnega gradiva

Preglednica 1: Knjižnična zbirka CTK-ja (brez Nemške čitalnice)

VRSTA GRADIVA	Stanje 31. 12. 2004	Prirast 2005	Odpis 2005	Stanje 31. 12. 2005	Indeks 05/04
Monografije skupaj	151.875	3.150	11.631	143.394	94
Periodične publikacije – letniki	59.130	703	20.655	39.178	66
Standardi	78.636	4.012	9.980	72.668	92
Neknjižno gradivo skupaj	1.151	384	0	1.535	133
Skupaj	290.792	8.249	42.266	256.775	88

TISKANE PERIODIČNE PUBLIKACIJE (naslovi revij)

V letu 2005 smo v CTK prejeli 578 naslovov revij, od tega 448 tujih in 130 slovenskih:

- nakup: 521 naslovov periodičnih publikacij (405 tujih in 116 slovenskih),
- dar: 57 naslovov periodičnih publikacij (43 tujih in 14 slovenskih).

NEKNJIŽNO GRADIVO

V letu 2005 smo v CTK prejeli 69 naslovov neknjižnega gradiva, od tega 61 tujih in 8 slovenskih:

- nakup: 69 naslovov neknjižnega gradiva (61 tujih in 8 slovenskih),
- dar: 0.

1.2.5 Prostor in oprema knjižnice

Knjižnica domuje od leta 1994 v najetih prostorih na Trgu republike 3 v stolpnici TR3, kamor se je preselila, ko je Republika Slovenija prodala njeno nekdanjo vilo na Tomšičevi 7. Prvo pogodbo o najemu je sklenil Servis skupnih služb Vlade RS. Površina prostorov v TR 3 znaša neto 2528,54 m², od tega 630,58 m² skladišč, okrog 1100 m² prostega pristopa s čitalnicami, okrog 700 m² pisarn in dodatno še 92 m² Nemške čitalnice. Lokacija knjižnice je zelo dobra, saj velik delež obiskovalcev prihaja s fakultet vzdolž Aškerčeve ceste. Prostorji so primerni, le površina čitalnic in računalniških učilnic je premajhna. Poleg tega ima CTK v lasti še staro dotrajano barako za skladišče starejšega gradiva površine okrog 400 m². Ta baraka stoji na najetem zemljišču površine 500 m² v bližini Akademskega kolegija, ki je v postopku denacionalizacije, zato jo bo potrebno v

nekaj letih podreti. Knjižnica upravlja še s stanovanjem površine približno 50 m² na Adamičevi ulici 10 v Ljubljani.

Knjižnica je primerno opremljena s knjižničnim pohištvo, pa tudi z računalniško, komunikacijsko in reprografsko opremo. Računalnikov, ki so na razpolago uporabnikom, je v knjižnici 33. Nekaj čitalniških mest je ožičenih s priključki za prenosnike. Uporabniki, ki na svojih fakultetah dobijo geslo za brezžični priklop, se lahko od decembra 2005 brezžično priklopijo na internet tudi v CTK. Zaradi zgojitve postavitve gradiva v skladišču bo potrebno del polic nadomestiti s kompaktnimi premakljivimi policami.

1.2.6 Opis organiziranosti CTK

1.2.6.1 Organi CTK

Organi CTK so določeni v 8. členu Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani.

Organi javnega zavoda so:

- svet zavoda,
- direktor,
- strokovni svet,
- drugi organi, določeni s statutom zavoda.

Organ upravljanja javnega zavoda je svet zavoda.

Svet zavoda šteje sedem članov, od tega:

- trije predstavniki ustanovitelja,
- dva predstavnika Univerze v Ljubljani,
- enega predstavnika – študenta uporabnika knjižnice,
- enega predstavnika delavcev zavoda.

Člani Sveta knjižnice so: predsednik Jože Unk (predstavnik ustanovitelja), namestnica predsednika Erika Maver (predstavnica delavcev CTK), prof.dr. Marjan Veber (predstavnik Univerze v Ljubljani), Eva Marjetič (predstavnica ustanovitelja), prof.dr. Tomaž Pisanski (predstavnik Univerze v Ljubljani), Marica Žvar (predstavnica ustanovitelja), Uroš Malenšek (predstavnik študentov uporabnikov knjižnice).

Svet zavoda:

1. določa:

- poslovno politiko in ukrepe za njeno izvajanje,
- finančni načrt javnega zavoda,
- načrt investicij in investicijskega vzdrževanja;

2. sprejema:

- letne in večletne programe dela in poročila o njihovi uresničitvi,
- statut javnega zavoda,
- interne akte o delovnih razmerjih,
- letno poročilo javnega zavoda,
- cenik storitev javnega zavoda,

- poročilo direktorja javnega zavoda;
3. odloča:
- o prodaji in nabavi osnovnih sredstev;
4. imenuje in razrešuje:
- direktorja javnega zavoda;
5. predlaga:
- ustanovitelju spremembo dejavnosti;
6. opravlja druge naloge v skladu s predpisi, tem sklepom in statutom.

Svet zavoda mora pridobiti soglasje ustanovitelja k statutu, letnemu programu dela in finančnemu načrtu javnega zavoda.

Seja sveta zavoda je sklepčna, če je navzoča večina njegovih članov, sklepe pa sprejema z večino glasov navzočih članov. Za sprejem statuta in drugih splošnih aktov javnega zavoda, letnega programa dela in finančnega načrta je potrebna večina glasov vseh članov sveta zavoda.

Direktor:

- organizira in vodi delo ter poslovanje javnega zavoda,
- vodi strokovno delo javnega zavoda,
- predstavlja in zastopa javni zavod,
- predlaga poslovno politiko in ukrepe za njeno izvajanje,
- odgovarja za zakonitost dela,
- sprejema splošne akte, za katere ni pristojen drug organ po zakonu ali po sklepu o ustanovitvi,
- organizira in usklajuje delovni proces,
- skrbi za izvajanje odločitev sveta zavoda,
- predlaga program dela,
- daje poročilo o delu in poslovanju,
- skrbi za materialno in finančno poslovanje,
- odloča o disciplinski odgovornosti delavcev,
- določi sistemizacijo delovnih mest,
- opravlja druga dela v skladu s predpisi, s sklepom o ustanovitvi in statutom.

Strokovni svet sestavlja osem članov, ki jih imenuje svet zavoda. Štiri člane imenuje na predlog direktorja izmed delavcev javnega zavoda, ki opravljajo nosilne poklice in zunanjih strokovnjakov s področja dela javnega zavoda, ostale člane pa na predlog ustanovitelja.

Člani Strokovnega sveta CTK so: predsednik mag. Matjaž Eržen (CTK), namestnik predsednika dr. Luka Šušteršič (Inštitut Jožef Stefan), mag. Dragotin Kardoš (NTF), mag. Mirjam Kotar (FDV), dr. Uroš Kunaver (CTK), Smiljana Pejanovič (CTK), mag. Anamarija Rožić (MF), Branko Škrinjar (FKKT).

Strokovni svet obravnava vprašanja s področja strokovnega dela javnega zavoda in daje direktorju ter svetu zavoda mnenja, predloge in pobude za reševanje teh vprašanj.

1.2.6.2 Notranja organizacija CTK

Po 17. členu Statuta CTK je notranja organizacija zavoda določena z aktom o sistemizaciji delovnih mest v CTK, to je s Pravilnikom o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest.

V CTK-ju so organizirane naslednje enote:

Oddelki:

1. Nemška čitalnica
2. Oddelek za izposajo
3. Oddelek za medknjižnično izposajo in posredovanje dokumentov
4. Oddelek za pridobivanje in obdelavo gradiva
5. Oddelek za razvoj in svetovanje
6. Specializirani informacijski centri za tehniko in naravoslovje

Službe:

1. Finančno-računovodska služba
2. Služba za informacijsko tehnologijo
3. Tajništvo knjižnice.

Delovna področja oddelkov so:

Nemška čitalnica:

- organizira in omogoča izposajo gradiva v čitalnico in na dom,
- nudi informacije in svetovanje s svojega področja,
- sodeluje v nacionalnem bibliografskem sistemu,
- strokovno obdeluje gradivo za svoje področje.

Oddelek za izposajo:

- organizira in izvaja izposajo gradiva iz fondov CTK-ja,
- skrbi za dostopnost gradiv,
- svetuje pri iskanju informacij in gradiv,
- organizira in usmerja izločanje gradiv in pravilno skladiščenje gradiv.

Oddelek za medknjižnično izposajo in posredovanje dokumentov:

- organizira in usklajuje vse vrste posredovanj dokumentov iz domačih in svetovnih virov,
- izvaja medknjižnično izposajo publikacij doma in s tujino,
- daje možnost reproduciranja avtorskih del za osebne potrebe uporabnikov v skladu z avtorsko-pravno zakonodajo.

Oddelek za pridobivanje in obdelavo gradiva:

- nabavlja - izvaja javna naročila za pridobivanje tiskanega in elektronskega knjižničnega gradiva,
- koordinira nabavo periodike v tehniškem krogu visokošolskih knjižnic,
- organizira zbiranje, bibliografsko obdeluje in vnaša podatke o periodiki, monografijah in bazah podatkov v COBIB,
- nudi strokovno pomoč delavcem v visokošolskih in specialnih knjižnicah.

Oddelek za razvoj in svetovanje:

- opravlja razvojne naloge za potrebe CTK-ja,
- opravlja naloge s področja raziskovanja, svetovanja in izobraževanja uporabnikov in knjižničarjev,
- spremlja in proučuje problematiko na področju visokošolskega knjižničarstva s področja tehnike in naravoslovja,
- pripravlja normative in standarde,
- organizira seminarje in konference.

Specializirani informacijski centri za tehniko in naravoslovje:

- skrbijo za razvoj tiskanih in elektronskih zbirk gradiva na področju kemije, matematike, fizike, astronomije, ekologije, proizvodnje, materialov, informatike, elektrotehnike, strojništva, arhitekture, umetnosti, gradbeništva in urbanizma ter drugih naravoslovnih ved,
- izvajajo informacijske poizvedbe iz domačih in svetovnih informacijskih virov,
- gradijo specializirane baze podatkov,
- skrbijo za vključevanje v mrežo specializiranih informacijskih sistemov v slovenskem in mednarodnem prostoru,
- vsebinsko obdelujejo gradivo,
- analitično obdelujejo in pripravljajo bibliografije raziskovalcev,
- urejajo domačo stran in intranet za zadolžena področja,
- skrbijo za razvoj tiskanih in elektronskih zbirk gradiva o domačih in mednarodnih standardih,
- izvajajo izposoj standardov v čitalnico.

Delovna področja služb so:

Finančno-računovodska služba:

- opravlja finančno-računovodska dela za CTK,
- pripravlja načrte s svojega področja,
- pripravlja finančna in druga poročila,
- zagotavlja racionalno porabo finančnih sredstev,
- izvaja obračun izplačila plač in drugih osebnih prejemkov.

Služba za informacijsko tehnologijo:

- skrbi za informacijsko in komunikacijsko opremo v knjižnici in za elektronske povezave znotraj knjižnice in izven (Univerza v Ljubljani),
- zagotavlja informacijsko podporo za delo posameznih oddelkov,
- vzdržuje informacijski sistem CTK,
- podpira informacijsko vozlišče za sistem znanstveno tehniških informacij.

Tajništvo knjižnice:

- opravlja zadeve s kadrovskega, pravnega in organizacijskega področja,
- pripravlja osnutek aktov knjižnice in
- tajniška dela za vodstvo knjižnice ter Oddelek za razvoj in svetovanje.

1.2.6.3 Pravice, obveznosti in odgovornosti javnega zavoda v pravnem prometu ter zastopanje

V skladu z 18. členom Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani nastopa CTK v pravnem prometu samostojno, v svojem imenu in za svoj račun, z vsemi pravicami in obveznostmi ter sklepa pravne posle za dejavnosti, določene v tem sklepu, brez omejitev. Knjižnica odgovarja za obveznosti iz prejšnjega odstavka s premoženjem, s katerim upravlja in razpolaga. Ustanovitelj odgovarja za obveznosti javnega zavoda do vrednosti premoženja, pridobljenega iz javnih sredstev, s katerim javni zavod upravlja in razpolaga.

Po 16. členu Statuta CTK knjižnico zastopa in predstavlja direktor. Direktor lahko s pisnim generalnim ali posebnim pooblastilom pooblasti drugo osebo za zastopanje v določenih zadevah. Za pooblaščenca se šteje tudi delavec, ki ima pri opravljanju dela na delovnem mestu s posebnimi pooblastili in odgovornostmi določene naloge, na podlagi katerih sklepa določene posle.

Po 43. členu Statuta CTK je tajnik zavoda delavec s posebnimi pooblastili in odgovornostmi. Tajnik opravlja kadrovske, splošne in pravne naloge zavoda.

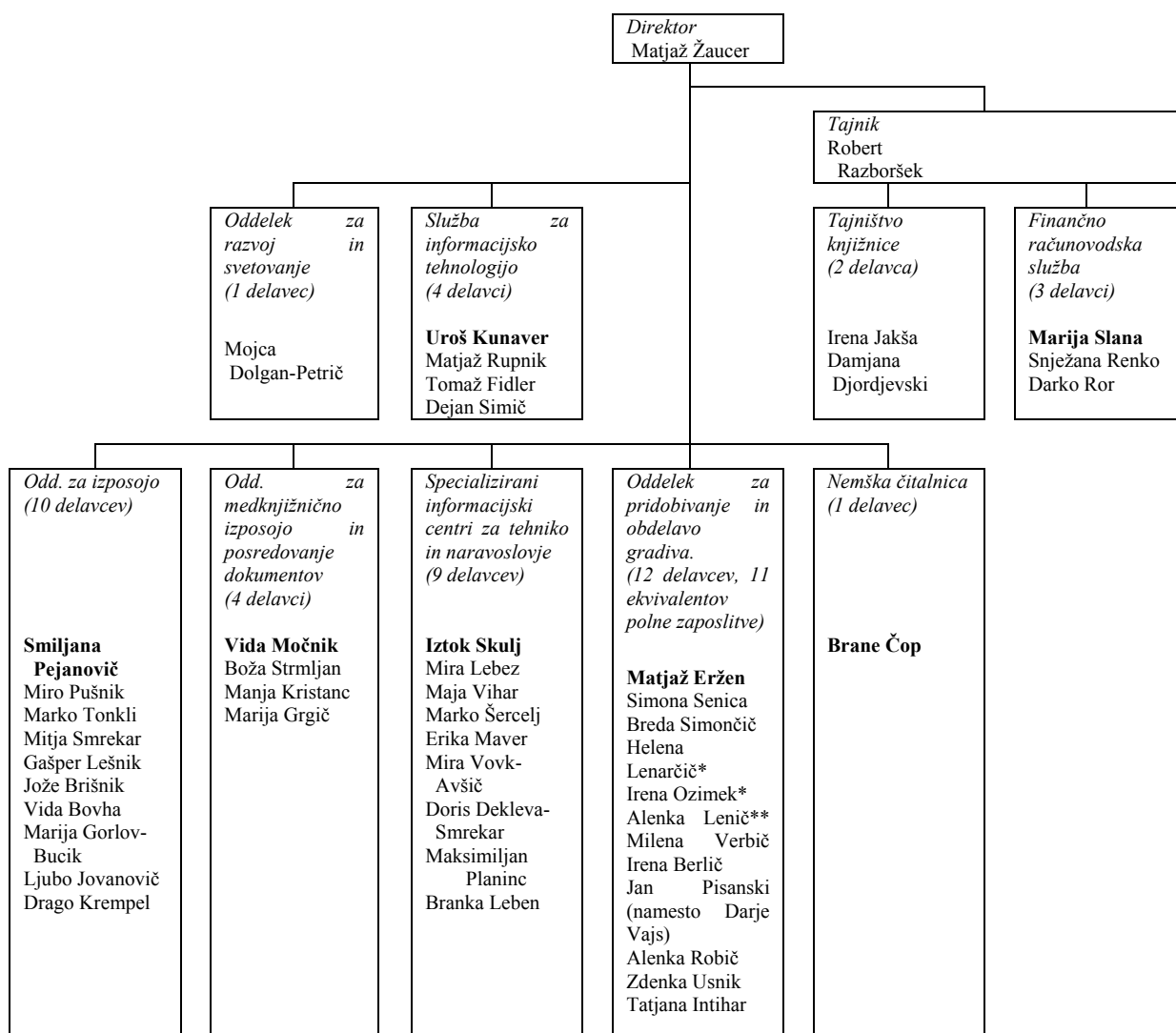
Tajnik ima sledeča pooblastila oz. je odgovoren za:

- pomoč direktorju pri vodenju knjižnice,
- nadomeščanje direktorja v času odsotnosti,
- izvršuje odločitve Sveta CTK, v kolikor za njih ni pristojen direktor,
- skupaj z vodjo službe, ki opravlja finančno-računovodske zadeve, organizira in nadzira delo na tem področju,
- odgovarja za pripravo in pregled pogodb in drugih pravnih aktov,
- skrbi za izvajanje predpisov s področja varnosti in zdravja pri delu, javnega naročanja, varstva osebnih podatkov, notranje revizije ter dostopa do informacij javnega značaja,
- skrbi za izvajanje predpisov s kadrovskega področja,
- opravlja druge naloge v skladu z veljavnimi predpisi.

1.2.6.4 Število zaposlenih in organizacijska struktura zavoda

Število zaposlenih v CTK na dan 31.12.2005 je bilo 47 v ekvivalentu polne zaposlitve, drugače pa 48, saj dve delavki delata le po 4 ure dnevno. Število zaposlenih je knjižnica od leta 1991 sama od sebe zmanjšala za osem, ob tem ko je hkrati razširila dejavnost na prosti pristop, Nemško čitalnico in SIC za strojništvo.

Organizacijska shema Centralne tehniške knjižnice Univerze v Ljubljani na dan 31.12.2005 je bila (48 delavcev, 47 ekvivalentov polne zaposlitve):

*... s polovičnim delovnim časom,

**...z dvojnimi polovičnim delovnim časom

1.2.7 Odprtost knjižnice

Knjižnica je odprta ob delavnikih od 7:30 do 21:30, v soboto od 7:30 do 13:00, med počitnicami v juliju in avgustu pa ob delavnikih od 7:30 do 15:00, v soboto pa od 7:30 do 13:00. Izposoja gradiva iz prostega pristopa se zaključi pol ure pred zaprtjem knjižnice, iz skladišča pa ob 20:00. Ostali oddelki so za uporabnike odprti ob delavnikih od 8:00 do 15:00. Odprtost knjižnice je s 14 urami ob delavnikih in s 75 urami na teden med najdaljšimi v Sloveniji. Čas odprtja je bil tudi s poskusnimi še daljšimi časi optimiran glede na potrebe uporabnikov in racionalnost poslovanja.

1.2.8 Opis razvoja knjižnice

Knjižnica je bila ustanovljena 17. novembra 1949 pri tedanji Tehniški visoki šoli. Postopoma je pridobivala knjižnični fond in se po enem letu preselila v zgradbo dekanata

na Tomšičevi 7, kjer je domovala več kot štirideset let. Ob rednem knjižničnem delu je bila posebej aktivna na področju informatike in dokumentalistike. Izdala je več izdaj Univerzalne decimalne klasifikacije in nekaj drugih publikacij. Od Narodne in univerzitetne knjižnice je pridobila dovoljenje za opravljanje matične službe za specialne knjižnice. Gospodarskim organizacijam je nudila nasvete pri vodenju in pomoč pri ustanavljanju novih knjižnic. Leta 1967 je knjižnica ustanovila službo za standarde. Med prvimi v Jugoslaviji je nabavila mednarodno podatkovno zbirko COMPENDEX, ki so se ji počasi pridružile še druge najpomembnejše podatkovne zbirke s področja tehnike in naravoslovja. Mednarodno podatkovno zbirko ICONDA dograjujejo informacijski specialisti CTK z zapisi slovenske produkcije že desetletja. Knjižnica je sodelovala z Računskim centrom Univerze v Mariboru pri razvoju COBISS-a in se kot prva knjižnica v Jugoslaviji priključila na javno omrežje za prenos podatkov.

Po osamosvojitvi je knjižnica izgubila številne uporabnike iz republik nekdanje Jugoslavije in po razpadu velikih gospodarskih organizacij tudi številne uporabnike iz gospodarstva Slovenije. Hkrati pa se je močneje orientirala na Univerzo v Ljubljani, zato je skupno število uporabnikov vseskozi raslo. Ključni razvojni trenutek je bila preselitev knjižnice v večje in sodobnejše prostore na Trgu republike 3 leta 1994, saj je lahko šele tedaj ponudila svoje gradivo v prostem pristopu. Hkrati je razširila dejavnost z ustanovitvijo Nemške čitalnice, priključitvijo Specializiranega informacijskega centra za strojništvo s Fakultete za strojništvo in z integriranjem knjižnice Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo.

Najpomembnejši dosežek pri ponudbi elektronskih polnih besedil je bila sklenitev konzorcijske pogodbe v začetku leta 2001, ko so uporabniki Univerze v Ljubljani dobili dostop do okrog 1200 naslovov najpomembnejših revij s področij znanosti, tehnike in medicine. V zadnjih letih je bil CTK največji konzorcijski dobavitelj elektronske periodike za UL.

CTK je organiziral več posvetovanj specialnih knjižničarjev in dve posvetovanji visokošolskih knjižničarjev. Vseskozi je aktivno sodeloval pri mednarodnih knjižničarskih združenjih in leta 1989 gostil mednarodno konferenco združenja knjižnic tehnoloških univerz IATUL ter leta 1997 v sodelovanju z IFLO mednarodno konferenco o vlogi knjižnic v gospodarskem razvoju.

Knjižnica si je vseskozi uspešno prizadevala za primerno tehnološko opremljenost in bila prva v Sloveniji pri mnogih tehnoloških novostih.

V zadnjem desetletju si je knjižnica močno prizadevala izboljšati sodelovanje in storitve za Univerzo v Ljubljani, posebej, ko po novem zakonu o visokem šolstvu ni bila več članica Univerze v Ljubljani. Izstopajoča sta primera dobre nenavadne rešitve problema knjižnice Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo, ko je le-ta izgubila svoje prostore za knjižnico, in aktivnost pri načrtovanju in vodenju izvedbe enotne knjižnične izkaznice za študente Univerze. Knjižnica je leta 2003 sklenila z Univerzo pogodbo o pridruženem članstvu in se tako po desetletju zopet formalno povezala z nekdanjo ustanoviteljico.

1.3 OPISNO POROČILO O IZVEDBI PROGRAMA IN DEJAVNOSTI

1.3.1 Kratek pregled dejavnosti knjižnice

Knjižnica opravlja storitve v prostorih knjižnice in z zagotavljanjem dostopnosti elektronskih virov na spletu. Spletne elektronske storitve knjižnice so se po pričakovanjih v letu 2005 povečale in že presegajo klasične storitve, klasične storitve pa so se nekoliko zmanjšale. Med aktivnimi fizičnimi uporabniki knjižnice je bilo lani 82 % študentov.

Strateško najpomembnejši dejavnosti knjižnice v letu 2005 sta bili konzorcijska nabava elektronskih revij in uporaba portalne programske opreme, ki je nekoliko olajšala iskanje ter upravljanje elektronskih virov. Knjižnica je pridobila znatna finančna sredstva za konzorcijske nabave elektronskih revij za univerze in raziskovalne inštitute za leto 2006, saj se je na razpisu Javne agencije za raziskovalno dejavnost za sofinanciranje nabave tuje literature zelo dobro odrezala. Razširila je nabor elektronskih revij in sklenila pogodbe za nabavo nekaj novih podatkovnih zbirk in drugih elektronskih virov. CTK je bil v letu 2005 najuspešnejša slovenska knjižnica glede na obseg konzorcijskih povezav, saj ima tudi najmočnejšo ekipo za licenčna pogajanja in nabavo knjižničnih gradiv v okviru javnih naročil.

V medknjižnični izposoji in zlasti pri dobavi dokumentov iz tujine spada CTK med tri najpomembnejše slovenske knjižnice. Oddelek medknjižnične izposoje je leta 2005 dobil Čopovo nagrado kot priznanje za dobro delo v daljšem obdobju.

Knjižnica se je poleg strateškim dejavnostim posvečala tudi vsakdanjim opravilom: zagotavljanju prijetnega vzdušja v pogosto prepolnih čitalnicah, stalnemu ažuriranju kataloga, obsežni inventuri in obsežnemu izločanju neažurnega gradiva, novim oznakam gradiv za lažje urejanje gradiva oziroma boljšo urejenost gradiva, vzpostavitev brezžičnega dostopa do interneta s prenosniki, klasifikaciji oziroma kategorizaciji znanstvenih dokumentov, gradnji mednarodne podatkovne zbirke in usposabljanju uporabnikov.

V letu 2005 so uporabniki zahtevali 242.776 elektronskih dokumentov v polnih besedilih šteto po metodi COUNTER. Iskanj ali prijav v podatkovne zbirke je bilo okrog 41.000, v slovarje Amebis so pogledali okrog 190.000 krat.

1.3.2 Opis vplivov na delovanje knjižnice

Zaradi tehnoloških možnosti in večje ponudbe vsebin po spletu se uporabniki vse raje poslužujejo storitev knjižnic na daljavo in manj s fizičnimi obiski knjižnic. To že nekaj let opaža tudi CTK. Zato je CTK z velikimi finančnimi sredstvi ARRS in s prenesenimi sredstvi od prej razširila ponudbo elektronskih revij.

Zaradi odlaganja izgradnje UKL in zaradi pričakovane denacionalizacije zemljišča, na katerem ima CTK dislocirano skladišče, pa tudi zaradi Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Uradni list RS 73/03), je CTK v letu 2005 nadaljeval z močnejšim izločanjem zastarelega, redko uporabljanega ali poškodovanega gradiva.

Na željo vodstva Univerze v Ljubljani je CTK januarja 2005 odprla center Evropske patentne organizacije EPO, v katerem si lahko uporabniki kopirajo ali natisnejo patentne dokumente.

1.3.3 Uporabniki, obiskovalci in člani knjižnice

Mnoge storitve CTK so na voljo po spletu uporabnikom od koderkoli, večina z licencami pridobljenih vsebin pa iz domen Univerze v Ljubljani. Zaradi principa čim lažje dostopnosti do virov knjižnica spletnih uporabnikov ne registrira. Tudi osnovne klasične storitve so fizičnim obiskovalcem knjižnice na voljo brez registracije, zato knjižnica tudi okrog polovice obiskovalcev ne registrira. Med registrirane aktivne uporabnike štejemo le tiste, ki imajo vsaj eno transakcijo registrirano s sistemom COBISS ali izposojijo v Nemški čitalnici.

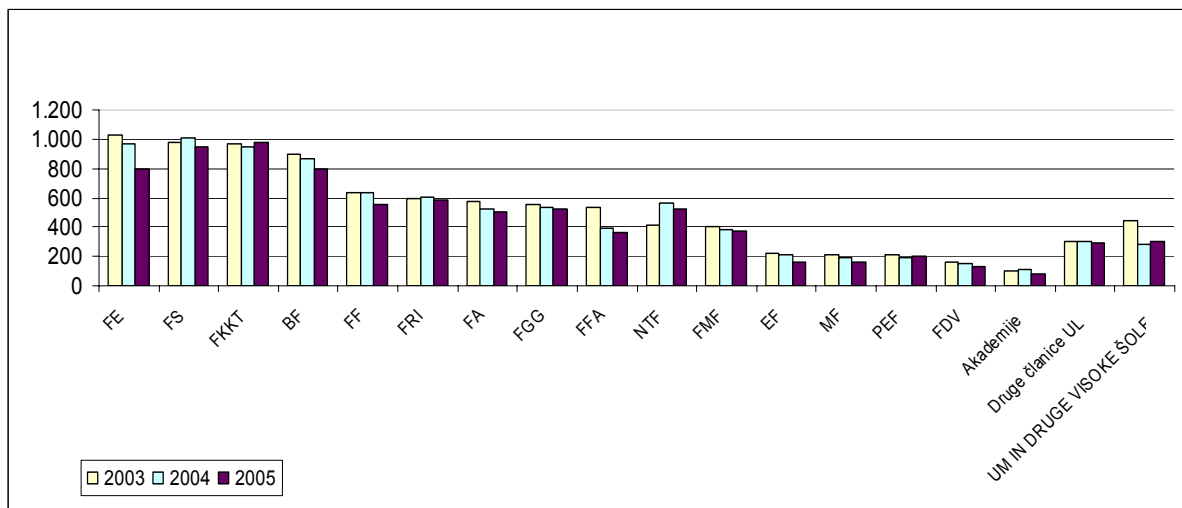
Tudi število obiskov knjižnice se ne beleži, na vhodu knjižnice je le števec vseh prehodov skozi vrata. Za mnoge storitve, kot so študij v čitalnici, izposoja gradiva v čitalnico, uporaba interneta itd., se obiskovalcem ni potrebno vpisati v knjižnico. Vsi študenti UL s študentsko izkaznico so lahko uporabniki mnogih storitev CTK brez dodatne evidence. Število obiskov v Oddelku izposoje je ocenjeno na 202.000, v Nemški čitalnici jih je bilo 6.600, v Specializiranih informacijskih centrih za tehniko 2.400, skupno torej okrog 211.000. Fizičnih obiskov je torej manj kot spletnih "obiskov". Število obiskov v CTK je v letu 2005 ostalo na enaki ravni kot leta 2004, čeprav smo glede na trende v okolju pričakovali upad.

Število vpisanih članov ni relevanten podatek za letno statistiko, ker se uporabniki vpisujejo vse leto za obdobje enega leta od vpisa. V koledarskem letu 2005 so si npr. izposojali gradivo tudi tisti člani, ki so se vpisali že jeseni leta 2004. Zato navaja knjižnica za statistiko aktivne uporabnike z vsaj eno transakcijo v poročevalskem letu.

V Oddelku izposoje je bilo 10.057 registriranih aktivnih uporabnikov (z vsaj eno zabeleženo transakcijo v sistemu COBISS v letu 2005) in 791 aktivnih članov z vsaj eno izposojijo v Nemški čitalnici, skupno torej 10.848 registriranih aktivnih uporabnikov, od tega 82% študentov.

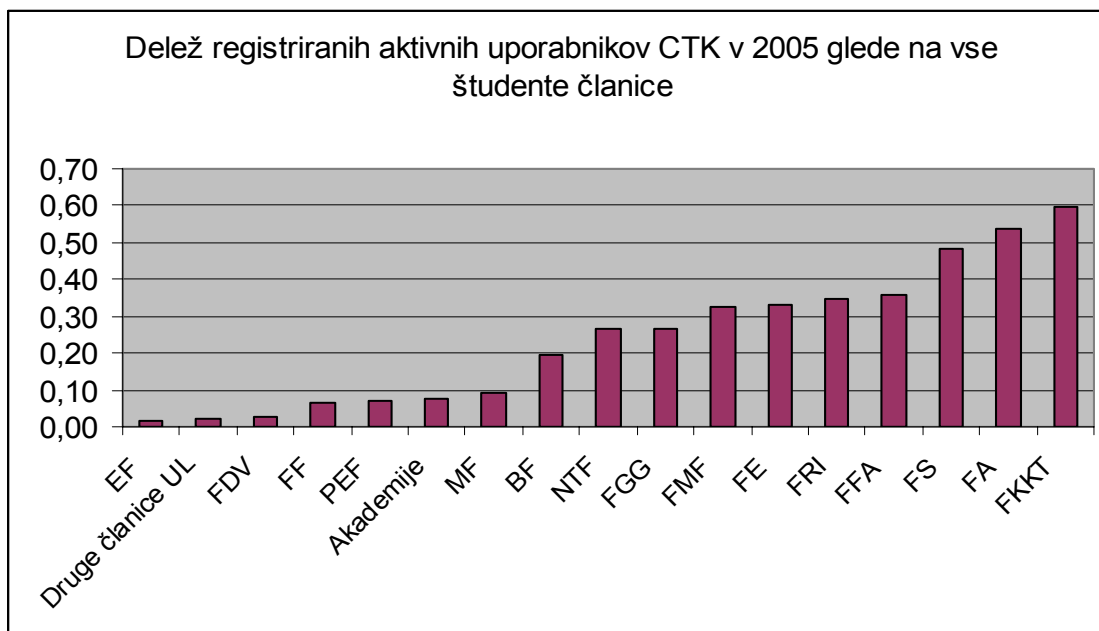
Število registriranih aktivnih uporabnikov je bilo v primerjavi z letom 2004 za 5 % manjše. Meni se, da je manjše število aktivnih uporabnikov in tudi obiskov posledica manjšega zanimanja uporabnikov za klasično tiskano gradivo zaradi večje ponudbe elektronskega gradiva po spletu in zaradi večjega nakupa učbenikov. Ker pa je obisk ostal na ravni iz leta 2004 menimo, da uporabniki prihajajo v knjižnico tudi zaradi drugih storitev, v glavnem zaradi uporabe čitalnice in dostopa do računalniške opreme oz. interneta. O podobnih trendih poročajo tudi iz drugih držav.

Struktura študentov registriranih aktivnih uporabnikov CTK po šolah, na katerih so vpisani, je razvidna iz slike 1. Med aktivnimi uporabniki-študenti je bilo v letu 2005 76 % študentov tehniških fakultet in 24 % študentov netehniških fakultet.

Slika 1: Registrirani aktivni uporabniki CTK - študenti (redni, izredni in podiplomski) v obdobju 2003-2005

Deleži registriranih aktivnih uporabnikov CTK glede na vse vpisane študente članice Univerze v Ljubljani so bili v letu 2005 različni (slika 2). Najvišji delež je imela Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo in je znašal okrog 60%, sledila je Fakulteta za arhitekturo (53%), Fakulteta za strojništvo (48%), Fakulteta za farmacijo in Fakulteta za računalništvo in informatiko (35%). Ocenjujemo, da je v študijskem letu 2004/2005 bilo v CTK-ju registriranih 36% vseh dodiplomskih študentov tehniških fakultet UL, kar je 4% manj kot v letu 2003/2004.

Slika 2: Deleži registriranih aktivnih uporabnikov CTK glede na vse študente članice Univerze v Ljubljani v letu 2005

1.3.4 Uporaba, izposoja ter medknjižnična izposoja in posredovanje dokumentov

V letu 2005 je bilo zahtevanih 242.776 elektronskih člankov s polnimi besedili iz virov, ki jih je zagotovil CTK ali za približno 20% več kot leto prej. Povečanje je razumljivo glede na dobro ponudbo virov in glede na trende v okolju in v svetu.

CTK je v letu 2005 izposodil na dom 151.901 enot gradiva (143.202 enot iz Oddelka izposoje in 8.699 enot iz Nemške čitalnice) ali za 13 % manj kot v letu 2004. Padeč izposoje je bil s 13 % nekoliko manjši pri monografskih publikacijah (119.763 izposojenih enot) in s 15 % nekoliko večji pri periodičnih publikacijah (23.4397 izposojenih enot). Vzroki manjše izposoje so bili verjetno naslednji: manjše število aktivnih uporabnikov, večja ponudba elektronskih publikacij in domnevno večji delež študija s pomočjo kupljenih učbenikov.

Izposoja v čitalnico je bila v letu 2005 ocenjena na 92.000 enot (brez standardov) in je ostala na ravni predhodnega leta.

Medknjižnična izposoja in posredovanje dokumentov sta bila z realiziranimi 10.726 enotami za 4% manjša kot v letu 2004 (11.105). Čeprav se že nekaj let pričakuje, da se bo posredovanje dokumentov zaradi večje ponudbe elektronskih virov močneje zmanjšalo, se to v zadnjih letih še ne dogaja. Realizacija pozitivno rešenih zahtevkov z 95% kaže na zelo visoko kakovost teh storitev, posebej zato, ker CTK dobiva najtežje zahtevke (siva literatura, dobava dokumentov iz tujine) glede na druge slovenske knjižnice.

Osnovna dejavnost Oddelka za izposojanje je izposojanje, urejanje gradiva, vpisovanje članov in vzdrževanje podatkovne zbirke članov CTK, obračunavanje zamudnin in pošiljanje opominov, informacijsko delo ter uvajanje uporabnikov v samostojno uporabo knjižničnih storitev in gradiva. Oddelek je nudil storitve od 7:30 do 21:30 med tednom in od 8:00 do 13:00 ob sobotah, torej 75 ur tedensko (razen julija in avgusta). Največ transakcij je od novembra do junija.

Značilnosti za leto 2005:

- 82 % registriranih aktivnih članov je bilo rednih, izrednih in podiplomskih študentov,
- med aktivnimi uporabniki se je povečal delež izrednih študentov (za 12%), zaposlenih na univerzi (za 9%) in nezaposlenih (za 6%), zmanjšal pa delež srednješolcev, rednih in podiplomskih študentov,
- največ je bilo študentov FKKT (12%), nato študentov FS (11%), BF in FE (10%), FRI (7%),
- 13 % manjša izposoja na dom kot v letu 2004,
- obisk je bil enak kot v letu 2004,
- 5 % manj registriranih aktivnih uporabnikov (z eno transakcijo v COBISS-u) kot v letu 2004,

Značilnosti nekaterih elektronskih storitev:

- 20% večja uporaba elektronskih revij, ki presega izposojanje klasičnega knjižničnega gradiva na dom,
- 60% porast števila iskanj oz. prijav v podatkovnih zbirkah CTK, predvsem zaradi vključitve nove programske opreme SciFinder za zbirko Chemical Abstract

- 28% večji obisk spletne strani CTK,
- Skoraj 21.000 obiskov spletnih strani za dostop do elektronskih revij,
- 20% večja uporaba računalniških postaj v multimedijski sobi,
- 6% več podaljšav oz. rezervacij gradiva preko OPAC-a,
- 48% porast naročanja gradiva po telefonu,
- 40% manjša uporaba avtomatskega telefonskega odzivnika (uporabniki so se preusmerili na internetno podaljševanje gradiva),
- 28% manjša uporaba knjigomata,

Značilnosti medknjižnične izposoje:

- 5.886 člankov posredovanih po elektronski pošti, kar je skoraj petkrat več kot v letu 2004 (1.284),
- 95 % realizacija zahtevkov za dobavo dokumentov,
- obseg dobavljenih dokumentov je ostal na ravni iz leta 2004,
- 11 % več dobavljenih dokumentov iz tujine,
- 27 % manj dokumentov iz drugih slovenskih knjižnic, ker je naročila standardov iz SIST prevzel SIC za tehniko,
- povprečna hitrost dobave dokumentov je bila 3,6 dni (iz fondov CTK v 1 dnevu, iz slovenskih knjižnic za izposajo 3,4 dni, iz tujine od 2,5 dni za nevratljive dokumente do 8,5 dni za izposajo,).

1.3.5 Informacijske storitve ter posredovanje standardov

Značilnosti:

- 30% manj tematskih poizvedb v SIC-u za tehniko in naravoslovje,
- 26% manj krajših informacij in informacij iz kataloga COBIB,
- enkrat tedensko dežurstvo v servisu "Vprašaj knjižničarja",
- odprtje patentnega centra.

Skupno število naročenih tematskih poizvedb v letu 2005 je bilo 1.415, kar je 30% manj kot v predhodnem letu. Število naročenih tematskih poizvedb se zadnja leta zmanjšuje zaradi lažje dostopnosti podatkovnih in drugih elektronskih zbirk z možnostjo preiskovanja po polnih besedilih. Pač pa informacijski specialisti v CTK-ju opažajo, da uporabniki prihajajo z vedno bolj zahtevnimi raziskovalnimi vprašanji, za katere porabijo več časa in pregledajo vedno večje število zbirk (v letu 2004 so bile povprečno na naročilo narejene 3,4 poizvedbe v klasičnih in on-line informacijskih virih, v letu 2005 pa 5,3 poizvedbe). Število iskanj v zbirkah narašča, saj je polnobesedilnih in faktografskih zbirk vedno več, nimamo pa še ustrezne programske opreme za t. i. združevalno iskanje. Na porast poizvedb v bazah podatkov je vplivala tudi vzpostavitev on-line referenčne službe "Vprašaj knjižničarja", v organizaciji Inštituta za informacijske znanosti Maribor. Informacijski specialisti CTK-ja so v času dežurstva (enkrat tedensko) odgovorili na 204 zastavljena vprašanja uporabnikov.

SIC-i za tehniko in naravoslovje od leta 2003 opravljajo tudi naloge Osrednjega specializiranega centra za tehniko po pogodbi z Javno agencijo za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS). Osrednja naloga v letu 2005 je bilo reševanje napak na formalnih zapisih in tipoloških napak por metodologiji ARRS za potrebe vrednotenja raziskovalnega dela slovenskih raziskovalcev. Poleg tega je oddelek sodeloval pri urejanju skladišča za Bežigradom. Sodelavci oddelka so dnevno izvajali štiriurno

dežurstvo v oddelku za izposoja in izvajali tečaje za usposabljanje uporabnikov. En sodelavec oddelka je sodeloval pri izdelavi zbirke digitalnih gradiv *Publikacije Zveze bibliotekarskih društev Slovenije* (<http://publikacije.zbds-zveza.si/>), v okviru katere sodelavci CTK pripravljajo elektronsko različico revije Knjižnica in spletne zbornike posvetovanj ZBDS.

Centralna tehniška knjižnica je na posebno željo Univerze v Ljubljani januarja 2005 postala eden izmed PATLIB (PATent LIBrary) centrov Evropske patentne organizacije EPO. Od tega urada je dobila patentne spise na 3160 CD-ROM-ih in DvD-jih. V PATLIB centru je obiskovalcem knjižnice nudila:

- dostop do slovenskih, evropskih in mednarodnih patentov na CD-ROMih in DVD-jih na posebej za to namenjenem računalniku,
- uporabo čitalniškega prostora,
- možnost kopiranja in tiskanja patentnih dokumentov,
- možnost samostojnega iskanja podatkov o patentih na spletnih straneh Esp@cenet
- pomoč ustrezno usposobljenih sodelavcev centra pri iskanju podatkov o patentih.

Značilnosti posredovanja standardov:

- obisk in izposoja v čitalnici na ravni 2004,
- 1.887 prodanih standardov (po pogodbi s SIST ter iz fondov CTK),
- 316 tematskih poizvedb,
- 753 SDI profilov,
- 1.828 krajših informacij.

1.3.6 Nemška čitalnica

V Nemški čitalnici so bile ob običajnem knjižničnem delu še naslednje aktivnosti:

- Obeležitev desete obletnice delovanja: 27. oktobra smo proslavili deset let dela z radijsko/literarno igro Petra Zobca: Thomas Mann z očmi njegovih otrok, ki jo je z vrhunsko igralsko zasedbo posnela Radio Slovenija in nam jo za to predvajanje brezplačno posodila. CTK je prispevala za natis vabil in priložnostnega besedila v nemškem jeziku, ker igre nismo prevajali. Avtor Peter Zobec se je odpovedal honorarju. V Okrogli dvorani TR/3 (stroške najema je pokrila Goethejev institut Ljubljana) smo pozdravili nekaj čez sto gostov; po končanem predvajanju se nas je dobra polovica podala v prostore Nemške čitalnice, kjer smo ob navzočnosti namestnika ministra za kulturo g. Jožeta Horvata prisluhnili svečanima nagovoroma direktorja g. dr. Žaucerja ter nj. e. nemškega veleposlanika g. Petersa, ki je tudi prevzel stroške pogostitve. O prireditvi je poročala RTV Slo v Odmevih istega večera.
- Razstave: knjižne novosti: 3. knjižni dar fundacije Pro Helvetia, razstava Fussball Weltmeisterschaft 2006 Deutschland, pridobitve s Slovenskega knjižnega sejma – bera s skupne stojnice Nemško veleposlaništvo/Goethejev institut Ljubljana/Nemška čitalnica.
- Štiri izvedbe literarnega poročanja "allemalLESEN" skupaj s študenti in predavatelji germanistike, in sicer: Vladimir Kaminer, Raoul Schrott, knjiga po lastnem izboru in Jenny Erpenbeck.
- Pet praktikantov Nemškega veleposlaništva in Goethejevega instituta Ljubljana;

- Seminarji in lektorske vaje: lektor DAAD Daniel Holl: video večer in več uvajanj njegovih študentov, skupina Magde Korbar-Koren, dve skupini (18 in 13 tečajnikov) po dve uri z video-projekcijo; informiranje o praksi v nemškem parlamentu v sodelovanju s Christianom Meisnerjem, nemško veleposlaništvo, dve uri z multimedijško predstavitvijo; novi lektor ÖAAD Johann Lughofer – samostojni uvajalni seminar s študenti enopredmetne skupine.
- Vodeni ogledi po NČ za: Višjo šolo za poslovne sekretarje Lejla d.o.o., ena skupina, ena šolska ura; za tečajnike Panteon College d.o.o., ena skupina, ena ura z video večerom; skupina švicarskih učiteljev pod vodstvom Heidi Baer z organizacijo predavanja v Grand hotelu Union (predavatelj Peter Wichler) in ogledom Ljubljane, skupina prvega letnika enopredmetnega študija nemščine z lektorico Janjo Polajnar (dva termina), sedmerica nemških študentov z Univerze v Trieru.
- Uvajanje štirih razredov Gimnazije Poljane, po 25 dijakov po eno šolsko uro; Gimnazije Šentvid – dva razreda s po 30 dijaki z mentorico Mojco Peternelj, po eno šolsko uro, dveh razredov OŠ Ivana Tavčarja, Gorenja vas, ter novih sodelavcev za nadomeščanje ob odsotnostih: Liljana Mujdrica, Martin Langerholc, oba z ljubljanske germanistike.
- Intervjuja za članek ob desetletnici Nemške čitalnice v glasilu študentov germanistike alleMANIAK (novinarki Sonja Radojčič in Silvija Kranjec); ob izidu prevoda Benjamin Lebert: Ptič je vran v oddaji RTVSlo Pisave z urednico oddaje Alenko Zor-Simoni.
- Delovna srečanja: večkratna dogovarjanja in delovni sestanki v zvezi z deseto obletnico NČ z dr. Žaucerjem, avtorjem teksta na prireditvi Petrom Zobcem, A. Naumannom (G.-I. Ljubljana), Ulrike Kreienberg (G.-I. Zagreb), dr. Regine Grienberger in Hansom Jochnom Petersom (Nemško veleposlaništvo), Österreich-Institutom, švicarskim veleposlaništvom;
- obisk županstva avstrijske občine Železna Kapla/Eisenkappel; red. prof. dr. Mira Miladinovič-Zalaznik skupaj s kolegi Univerze Celovec/Klagenfurt; dr. Dieter Stolz in Urška P. Černe ob predavanju o G. Grassu na ljubljanski germanistiki; avstrijski lektor ÖAAD Johann Lughofer; publicistka Marianne Heinzlmeier ob dogovorih za svoje prevode v slovenščino, Branko Mayerhold, specialni pedagog in sociolog kulture o ciklu srečanj v NČ, nemški rapovski pesnik, slammer in romanopisec Bastian Böttcher ob svojem seminarju in nastopu v Ljubljani, prof. dr. Ljudmila Schmidt-Šemrl z Univerze v Baslu/Bâle.
- Natis novih dvojezičnih informativnih zloženkov ob deseti obletnici delovanja NČ (5.000 izvodov), natis vabila na prireditve ob 10. obletnici Nemške čitalnice (300 izvodov), natis "gledališkega" lista za nemške obiskovalce prireditve (200 izvodov).
- Delovni obisk Susanne Teichmann, poverjenice za NČ pri Goethejevem inštitutu Zagreb, zaradi odpisovanja gradiva v NČ (šestdnevna akcija, odpisanih enot: 460, posredovanih: 212) in njene naslednice Ulrike Kreienberg.
- Pospešen vnos gradiva v sistem COBISS (sodelavka CTK Alenka Lenič) ter enotedenski tečaj vodje COBISS-katalogizacija za pridobitev licence, IZUM Maribor.
- Sestava seznama za nakup nemške literature za Mladinsko knjigo Konzorcij: knjižna prodajna razstava "Frankfurt po Frankfurtu" v Cankarjevem Domu 2005.

- Sodelovanje na Slovenskem knjižnem sejmu, skupaj z Nemškim veleposlaništvom in ljubljanskim Goethejevim institutom, od 29. novembra do 4. decembra.
- Tehnična pridobitev – predvajalnik za DVD-nosilce Elta 8910, omogočil nemški financer.
- Brezplačno overjanje dokumentov za kandidiranje pri razpisih DAAD, ki jih zbira Nemško veleposlaništvo (67 enot).
- Sodelovanje pri pripravi pouka nemščine za otroke nemških staršev v Ljubljani – pet večernih srečanj s starši in osem popoldnevov s predšolskimi otroci.

1.3.7 Razvoj knjižnične zbirke

Značilnosti:

- urejanje skladišča za Bežigradom,
- inventura knjig in periodike v skladišču TR3,
- zaradi povečanega odpisa (urejanje skladišča za Bežigradom, izločanje neveljavnih standardov) se je v letu 2005 obseg knjižnične zbirke CTK zmanjšal za 12 %,
- 10 % večji nakup klasičnega knjižničnega gradiva in standardov,
- nakup večje zbirke standardov na CD-ROMih,
- 20% večja ponudba elektronskih knjig,
- ponudba elektronskih revij je ostala na ravni preteklega leta,
- z nakupom portalske opreme za elektronske revije ter servisa SciFinder se je bistveno povečala uporaba obstoječih elektronskih virov zlasti elektronskih revij in zbirke Chemical Abstracts,
- pridobitev patentnih spisov na CD-ROM-ih.

V letu 2005 je CTK dokupil dva nova paketa elektronskih revij (IEEE in paket SpringerLink) ter obe najbolj razširjeni svetovni znanstveni reviji Nature in Science. Skupno je bilo za univerzitetne uporabnike kupljenih 1.790 naslovov elektronskih revij. Razširjena je bila tudi ponudba elektronskih knjig in priročnikov. Obstoječi zbirki jezikovnih slovarjev DZS oz. Amebis smo dodali šest spletnih slovarjev in Slovar Slovenskega knjižnega jezika, medtem ko smo sredi leta odpovedali zbirko Landolt-Börnstein zaradi previsoke cene in prenizke uporabe. V letu 2005 so lahko uporabniki dostopali do 797 naslovov elektronskih knjig.

V zadnjem letu je bilo kupljenih 2.582 knjig, kar je za 6% več kot leto poprej. Skupno z darovi smo prejeli 3.150 monografskih publikacij. Poleg monografskih publikacij smo prejeli še 578 naslovov tiskanih revij (448 tujih in 130 slovenskih) ter 69 naslovov neknjižnega gradiva. Prirast vsega knjižničnega gradiva je obsegal 8.249 enot kar je 7% več kot leto poprej.

Težišče nabave v Nemški čitalnici je bilo nemško jezikoslovje, gradivo s področja humanistike in sodobno kvalitetno nemško leposlovje. Prirast knjižničnega gradiva načrtujemo skladno v dogovoru z Goethejevim institutom München za vsako leto posebej v danem finančnem okviru. Ob koncu leta 2005 je zbirka Nemške čitalnice obsegala 4.971 enot gradiva, ki je last Goethejevega instituta.

1.3.8 Usposabljanje uporabnikov

Značilnosti:

- 64% realizacija razpisanih tečajev
- 23% več udeležencev usposabljanj, predvsem zaradi večjega obiska srednješolcev,
- 52% več ur in priprav zaradi novih tečajev,
- 46% manj kratkih inštrukcij kot v letu poprej.

V letu 2005 je usposabljanje uporabnikov v CTK-ju je potekalo na pet že ustaljenih načinov: s tečaji, z obiski skupin uporabnikov, s predstavitvami novosti, z vključevanjem v študijske programe nekaterih fakultet UL ter s kratkimi inštrukcijami uporabnikov. Več oblik usposabljanja poteka tudi v Nemški čitalnici.

Tečaji: v letu 2005 je bilo razpisanih 5 tečajev v 25 terminih (izdelava spletne strani, uspešna uporaba specializiranih informacijski virov, učinkovito iskanje po spletnih virih, uporaba servisa SciFinder, elektronske revije in druge polnobesedilne zbirke). Odziv uporabnikov na tečaje je bil različen. Kot prejšnja leta je bilo največ zanimanja za 15-urni začetni tečaj o izdelavi spletne strani. Tečaji so bili izvedeni v 16 ponovitvah (64% realizacija). Štirje izvajalci so realizirali 110 predavateljskih ur (s pripravo 165 ur). Tečajev se je udeležilo 129 udeležencev (40% študentov, 40% zaposlenih na UL, 20 % knjižničarjev). Iz mnenjske ankete lahko povzamemo, da so udeleženci tečaje dobro ocenili: srednja ocena tečajev je bila 8,7, srednja ocena predavateljev pa 9,0. 88% udeležencev je menilo, da je tečaj večinoma ali popolnoma izpolnil njihova pričakovanja, 81% bo vsebine tečaja v celoti ali večinoma uporabilo pri svojem delu, vsi pa bi tečaj priporočili znancem.

Sodelovanje s fakultetami: obisk CTK-ja in predstavitev virov je že več let vključen v terenske vaje nekaterih študijskih programov, v glavnem biotehniške smeri. V okviru vaj smo sodelovali pri naslednjih predmetih oz. študijskih programih:

- Metode učinkovitega študija (BF-smer Biotehnologija),
- Informatika (BF-lesarstvo),
- Uvod v raziskovalno delo (BF-gozdarstvo),
- Osnove znanstvene in tehnične informatike (PeF-smer: Kemija in fizika),
- Anorganska kemija II (FKKT, UNI Kemija), Bioanorganska kemija (FKKT, UNI Biokemija),
- Osnove varstva pri delu (FKKT-Oddelek za tehniško varnost).

CTK je obiskalo še 35 študentov 1. letnika bibliotekarstva v organizaciji Študentske sekcije Zveze bibliotekarskih društev Slovenije.

Sodelovanje s srednjimi šolami: v okviru predmeta Obvezne izbirne vsebine – Knjižnično-informacijska znanja je CTK obiskalo 640 dijakov naslednjih šol:

- Gimnazija Moste,
- Srednja poklicna in strokovna šola Bežigrad – Ljubljana, smer: prometni tehnik,
- Srednja gradbena šola Ljubljana: smer gradbeni in geodetski tehnik,
- Srednja agroživilska šola Ljubljana: smer tehniška gimnazija,
- Gimnazija Rudolf Maister, Kamnik, smer: splošna gimnazija,
- Srednja elektro šola Ljubljana, smer: tehniška gimnazija,
- Srednja kemijska šola,
- Srednja ekonomska šola in gimnazija Radovljica, smer: splošna gimnazija.

Predstavitve novosti: v sodelovanju s ponudniki servisov smo organizirali 5 predstavitev novosti, ki so bile večinoma namenjene knjižničarjem UL, pa tudi širšemu krogu uporabnikov, zlasti zaposlenim na UL: Engeneering Village – Easy Search, SciFinder, Zaščita intelektualne lastnine v sodelovanju z Uradom za intelektualno lastnino, COBISS3 v sodelovanju z IZUM-om.

Kratke inštrukcije: informacijski specialisti so v SIC-ih za naravoslovje izvedli 192 kratkih inštrukcij v trajanju do 30 minut.

1.3.9 Razvojne naloge CTK na področju informacijske tehnologije

V letu 2005 smo se posvetili dokončanju nadgradnje programske opreme na računalnikih zaposlenih in strežnikih, vzpostavitvi brezžičnega omrežja ter dokončanju nekaterih projektov.

Razvojne naloge

- Elektronsko čitalnico v prostem pristopu smo razširili v prostor bivše standardoteke, kjer smo postavili dva računalnika s specifično programsko opremo za nekatera strokovna področja (načrtovanje v strojništvu in arhitekturi, grafični programi ...) ter nekaterimi lokalno nameščenimi podatkovnimi zbirkami.
- Pred multimedijso sobo smo v okviru projekta vzpostavitve Patlib centra postavili računalnik za pregledovanje patentov.
- Skupaj z Arnesom smo vzpostavili brezžični dostop do interneta. Zaenkrat je dostop omogočen tistim uporabnikom, ki so že člani mednarodnega EduRoam omrežja in so jim uporabniška gesla že podelile njihove matične organizacije (v Ljubljani so to nekatere fakultete). V začetku leta 2006 bomo pričeli s podeljevanjem uporabniških gesel za lokalni dostop tudi drugim našim uporabnikom.
- Skupaj z NUK smo pripravili specifikacijo tehničnih pogojev za nabavo združevalnega iskalnika in openURL povezovalnika.
- Dokončali smo prehod na operacijski sistem XP in pisarniški paket MS Office 2003 na vseh računalnikih zaposlenih. Poleg MS Office 2003 z poštnim odjemalcem Outlook 2003, so sodelavcem standardno na voljo odjemalci za COBISS3 in Citrix, pregledovalniki za PDF dokumente in večino običajnih AV formatov ter oprema za zaščito pred virusi in vohunskimi programi. Sodelavcem, ki to potrebujejo, je na voljo tudi terminalski emulator Reflection.
- Na vseh zunanjih strežnikih in strežnikih, namenjenih delu zaposlenih je nameščen najnovejši operacijski sistem MS Windows 2003.
- Samopostrežno naročanje gradiva iz skladišča bo izvedel IZUM v okviru dopolnil OPAC-a v letu 2006.
- Sodelovali smo pri vzpostavitvi portala elektronskih revij. Na spletnem strežniku smo namestili dodatne Amebisove slovarje ter ves čas prilagajali spletne strani novim potrebam (nove strani namenjene elektronskim knjigam, patentom).
- Z MAOP-om smo preučili možnosti povezave nekaterih procesov v postopkih nabave gradiva in opreme in naročili preveritev izvedbe iz njihove strani. Za povezovanje smo preuredili in pripravili tudi programsko opremo za vodenje javnih naročil male vrednosti.
- Z IZUM-om smo sodelovali pri nadgradnjah programske opreme COBISS.

- V sodelovanju z zunanjim izvajalcem smo vzpostavili sistem videonadzora javnih prostorov knjižnice.
- Sodelavci službe so sodelovali tudi pri pripravi javnih naročil in nekaterih pogajanjih za nabavo elektronskega gradiva in programske opreme za dostop do gradiva.

Naloge tekoče podpore in ostale sprotne naloge

- Zagotavljanje obratovalnega stanja terminalske mreže.
- Zagotavljanje obratovalnega stanja mreže PC.
- Vzdrževanje elektronske čitalnice v prostem pristopu in podpora uporabnikom.
- Vzdrževanje računalniške učilnice in podpora pri izvajanju izobraževanj za uporabnike.
- Izobraževanje in podpora zaposlenim pri tekočem delu.
- Izvajanje varnostne politike (redno nameščanje varnostnih popravkov, nadzor delovanje in posodabljanje protivirusnega sistema in arhiviramo pomembnih podatkov na strežnikih).
- Vzdrževanje domače strani in ostalih informacijskih sistemov.
- Vzdrževanje strežnikov in podatkovnih zbirk.
- Nabava in namestitvev opreme ter potrošnega materiala zanjo.
- Reševanje okvar in trenutnih problemov.
- Storitve arhiviranja, tiskanja in drugih uslug.
- Oblikovanje besedil in tiskanje edicij.
- Organizacijska pomoč (seminarji, konference...).

1.4 POROČILO O DOSEŽENIH CILJIH IN REZULTATIH

1.4.1 Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje

Za knjižnico veljajo Zakon o zavodih (Uradni list RS 12/91, 45/94, 8/96, 36/00), Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS 87/01, 96/02), Zakon o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 67/1993, 39/1995 Odl.Ustavnega sodišča: U-I-22/94-15, 18/1998 Odl.Ustavnega sodišča: U-II-34/98i, 35/1998 Odl. Ustavnega sodišča: U-I-243/95-13, 99/1999, 64/2001, 100/2003, 134/2003, 100/2004), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu (Uradni list RS 63/2004) in Uredba o javnem financiranju visokošolskih in drugih zavodov, članic univerz, od leta 2004 do leta 2008 (Uradni list RS 134/03). Dejavnost CTK je opredeljena v Sklepu o ustanovitvi javnega zavoda Centralne tehniške knjižnice Univerze v Ljubljani (Uradni list RS 60/03). CTK mora upoštevati še Uredbo o osnovnih storitvah knjižnic (Uradni list RS 29/03) in Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Uradni list RS 73/03). Po 32. členu Zakona o knjižničarstvu mora pristojno ministrstvo določiti osrednje specializirane informacijske centre. CTK je bil na podlagi javnega razpisa za sofinanciranje osrednjih specializiranih centrov v letu 2003 izbran in uvrščen v program sofinanciranja za obdobje od 1.1.2003 do 31.12.2005. Pravilnik o sofinanciranju osrednjih specializiranih informacijskih centrov (Uradni list RS 12/2005 in 97/2005) določa naloge osrednjih specializiranih informacijskih centrov. Pogoje in postopke ter načine izbiranja, spremljanja nakupov in zagotavljanje dostopnosti sofinancirane znanstvene literature in baz podatkov določa Pravilnik o sofinanciranju nakupa tuje znanstvene literature in baz podatkov (Uradni list RS 12/2005).

Za delovanje Nemške čitalnice veljata še sklep Vlade RS št. 680-02/93-20/I-8 z dne 5.11.1993 in Pravilnik o načinu izvajanja financiranja javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij na področju kulture (Uradni list RS 117/02 in 97/03).

Knjižnica kot posredni proračunski uporabnik upošteva Zakon o javnih financah (Uradni list RS 79/99, 124/00, 79/01, 30/02, 56/02), Zakon o računovodstvu (Uradni list RS 23/99, 30/02) in Zakon o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in v organih lokalnih skupnosti. Po Odredbi o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list 97/2001) je CTK Ljubljana uvrščen med javne zavode in druge izvajalce služb s področja vzgoje in izobraževanja ter športa, nekatera razmerja pa je urejala po Kolektivni pogodbi za kulturne dejavnosti v RS s spremembami in dopolnitvami (Uradni list RS 45/94, 39/96, 82/99, 102/00, 52/01, 64/01). Med zunanjimi določili knjižnice je Poslanstvo Univerze v Ljubljani.

Notranji akti CTK so: Statut CTK (ki je pričel veljati 8.12.2003), Načrt razvoja Centralne tehniške knjižnice Univerze v Ljubljani za obdobje 2005-2009 (sprejet na 9. seji Sveta CTK dne 23.12.2004), Izjava o poslanstvu CTK, sprejeta na Svetu knjižnice 27.5.2004 ter Program dela za leto 2005, sprejet 23.12.2004. Organizacija in sistemizacija delovnih mest je bila urejena po Pravilniku o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v CTK, objavljenem 8.1.2002, nato pa po novem, uveljavljenem sredi januarja 2004.

1.4.2 Dolgoročni cilji CTK

Razvojne usmeritve in cilji so zapisani v Načrtu razvoja Centralne tehniške knjižnice Univerze v Ljubljani za obdobje 2005-2009, ki je bil sprejet na 9. seji Sveta CTK dne 23.12.2004.

Razvojne usmeritve

Smiselno je, da ostane smoter CTK tak, kot je, le dopolnjen z intenzivnejšo vlogo CTK v univerzitetnem knjižničnem sistemu, tako, da CTK zagotavlja knjižnične in informacijske infrastrukturne pogoje za visokošolsko izobraževanje in znanstveno raziskovalno delo na področju tehnike in nekaterih področjih naravoslovja ter da tesneje sodeluje z visokoškolskimi knjižnicami svojega kroga.

Glavne razvojne usmeritve bodo tekle v treh smereh:

- v smeri digitalne knjižnice,
- v smeri izboljšav in racionalizacije dela v CTK,
- v smeri večje prožnosti in prilagodljivosti spremenjenim potrebam uporabnikov in univerz.

Lokacija knjižnice je zelo dobra, prostori so za knjižnico primerni in zadostni z izjemo premajhne čitalnice za študijske namene in skladišča. Izkoristek prostorov knjižnice smo v zadnjih letih z daljšim časom odprtja, s postavitvijo nekaj dodatnih stolov v čitalnico (kolikor jih dopušča prostor), s postavitvijo kopirnice v vhodno avlo in z usposobitvijo multimedijske učilnice že povečali. Možnosti za še večjo izkoriščenost prostorov so s tem večinoma izčrpane. Neračunalniška oprema knjižnice bo z manjšimi posodobitvami zadoščala še naslednjih pet let. Računalniško in komunikacijsko opremo bomo posodabljali v skladu s potrebami in zmožnostmi. Zaposleni v CTK so bibliotekarji ali iz drugih poklicev, tako kot v vseh drugih knjižnicah, imajo pa dolgoletne izkušnje in so

usposobljeni za knjižnično ali informacijsko delo. Zaradi razvoja stroke bo zelo pomembna skrb za sprotno usposabljanje zaposlenih.

Cilji

CTK kot osrednja in univerzitetna knjižnica za tehniko in naravoslovje

Najštevilnejši uporabniki CTK so in bodo tudi v bodoče študenti in profesorji Univerze v Ljubljani. Zato bo CTK še bolj utrjeval svojo vlogo osrednje univerzitetne knjižnice za tehniko in del naravoslovja z nabavljanjem ustreznega gradiva in ponudbo storitev.

Sodelovanje z visokoškolskimi knjižnicami

CTK bo prožen in prilagodljiv ter bo izkoristil vsako priložnost za korak k integraciji univerzitetnega knjižničarstva, ki mu bo ponujen s strani Univerze. Nudili bomo pomoč fakultetnim knjižnicam, kadar se bodo obrnile na CTK. Knjižnica načrtuje intenzivnejše sodelovanje s fakultetnimi knjižnicami zlasti pri nabavi in obdelavi gradiva ter pri sodelovanju v nabavnih konzorcijih in usposabljanju knjižničarjev za delo z elektronskimi viri.

Najširše in najkakovostnejše omogočanje dostopa

V skladu s finančnimi in tehničnimi možnostmi bo CTK omogočal uporabnikom dostop do izbranih in urejenih virov prek interneta. Za to bo sklepal licenčne pogodbe z dobavitelji podatkovnih zbirk in digitalnih gradiv ter skrbel za možnost dostopa do njih s spletne strani in/ali kataloga. V sodelovanju z drugimi visokoškolskimi knjižnicami bomo pomagali pri izgradnji odprtih arhivov in univerzitetne digitalne knjižnice s primerno portalno opremo, ki jo bomo nabavili najkasneje do leta 2006.

Skrb za izbor knjižničnega gradiva

Skrbniki zbirk bodo pretehtano izbirali fond gradiva, skrbeli za pokritost vseh področij tehnike in nekaterih področij naravoslovja ter pazili na pravo razmerje med elektronskimi in tiskanimi gradivi. Vseh pet let bomo nadaljevali z večjim izločanjem manj uporabljanega gradiva iz dislociranega skladišča.

Zagotavljanje študijskega vzdušja v čitalnicah

Čitalnice bodo zaradi študijskega vzdušja, enotne izkaznice in dobre lokacije še naprej dobro obiskane. Nadaljevali bomo z izboljšavami sistema oznak gradiva (fizične oznake in lokacijske oznake v katalogu), zaradi manjšega števila nabavljenih tiskanih revij pa posamezne police nadomestili s čitalniškimi stoli. Več čitalniških mest bomo opremili z računalniki in priključki za računalnike. Vpeljali bomo tudi brezžični dostop.

Racionalizacija specializiranih informacijskih centrov na področju tehnike

Če bo potrebna zaradi omejenih virov racionalizacija pri posredovanju informacij o literaturi, bomo število informacijskih specialistov postopoma zmanjševali z razporejanjem na druga dela. Ob manjšem obsegu posredovanja informacij bodo imeli zaposleni več dela pri bolj natančnem izboru gradiva za zbirke CTK, pri koordiniranju

vsebinske obdelave gradiv, pri dajanju online referenčnih informacij, pri pripravi elektronskih gradiv in skrbi za njihovo dostopnost.

Nadaljevali bomo gradnjo baze ICONDA s slovensko produkcijo s področja graditeljstva. V študijske programe fakultet se bomo skušali vključiti z osnovami znanstvenega informiranja in skozi to usposabljali uporabnike in promovirali knjižnico.

Racionalizacija pri nabavi in obdelavi gradiva

Če bo zaradi zunanjih razlogov potrebno zmanjšati število zaposlenih v knjižnici, bomo zmanjšali število zaposlenih pri nabavi in obdelavi gradiva, zaposlene pa po možnosti razporejali na druga dela. Zato si bodo zaposleni v tem oddelku morali prizadevati za racionalizacijo in hitrejšo obdelavo gradiva. Zaposlene bomo motivirali za prevzemanje dodatnih del, med drugim za vnos zapisov starejšega gradiva v COBISS.

Podpora študiju na daljavo

Na željo univerzitetnih uporabnikov bomo nudili podporo elektronskemu študiju in elektronskemu publiciranju. Vloga knjižnice pri tem bo predvsem tehnična: urejanje gradiv, preformatiranje, pridobivanje soglasij in omogočanje dostopa.

V Oddelku medknjižnične izposoje in posredovanja dokumentov bomo po potrebi vodili tudi pregled nad neposrednim naročanjem dokumentov ter finančnimi obveznostmi uporabnikov ter obveznostmi do dobaviteljev in avtorskih agencij na drugi strani.

Skrb za primernost in kakovost storitev

Vlogo osrednje ali univerzitetne knjižnice si predstavljamo tako, da je le-ta korak pred drugimi visokošolskimi knjižnicami v razvitosti, opremljenosti in v povezavah. Zadovoljni uporabniki so ogledalo kakovosti knjižnice, zato bo skrb za kakovost storitev pomemben del aktivnosti v naslednjih petih letih. Vsakemu uporabniku bomo skušali ustreči glede na njegove specifične želje. Zasledovali bomo odzive uporabnikov z anketami in s pazljivo obravnavo reklamacij. Merili bomo različne parametre uspešnosti knjižnice in jih primerjali z drugimi knjižnicami. Presojali bomo, kaj lahko izboljšamo in merili, kaj bomo z izboljšavami pridobili. Nadaljevali bomo s skrbjo za veliko razpoložljivost gradiva.

1.4.3 Cilji CTK iz Programa dela za 2005

(Program dela za leto 2005 s finančnim načrtom je bil sprejet na 9. seji Sveta CTK dne 23.12.2004, spremembe in dopolnitve finančnega načrta pa na 11. seji Sveta CTK dne 23.8.2005)

Kratkoročni cilji razvoja CTK

- 1 Skupaj z visokošolskimi knjižnicami in Univerzo v Ljubljani nabaviti in vzdrževati primerno programsko opremo za pregledovanje in upravljanje elektronskih virov ter spremljati kakovost omogočanja dostopa do elektronskih virov.
- 2 Nadaljnji razvoj ponudbe in podpornih sistemov v elektronski čitalnici in prostem pristopu (samopostrežno podaljševanje gradiva in naročanje gradiva iz skladišča prek računalnikov/terminalov v povezavi z IZUM-om).

- 3 Nadaljnji razvoj domače strani in internetne ponudbe s poudarkom na dostopu do elektronskih publikacij in drugih informacijskih virov (lažja preglednost, bolj neposreden dostop, celovitost virov).
- 4 Nadgradnja operacijskih sistemov na računalnikih sodelavcev in na večini strežnikov.
- 5 Izvedba brezžičnega dostopa do interneta za uporabnike (v povezavi z UL in ARNES-om).
- 6 Povezovanje obstoječega poslovno-informacijskega sistema (COBISS, računovodstvo, javna naročila).

Knjižnična dejavnost

- 1 Zagotavljati dostop do virov in informacij po internetu (vsaj 95% letna razpoložljivost strežnikov CTK).
- 2 Zagotavljati dostop do knjižničnega gradiva in informacij v čitalnicah ter prostor za študij (po delovnem koledarju za leto 2005, 170 čitalniških mest, 29 računalnikov vključno z računalniško učilnico, Nemško čitalnico in računalniki za uporabnike v SIC-ih).
- 3 Omogočati klasično izposajo (170.000 enot na dom), posredovanje elektronskih učbenikov in medknjižnično izposajo knjižničnega gradiva ter posredovanje dokumentov (9.000 posredovanih enot).
- 4 Posredovati informacije (1100 tematskih poizvedb), izdelovati bibliografske zapise in kategorizirati bibliografske zapise.
- 5 Poskusni arhiv elektronskih disertacij FKKT in drugih gradiv.
- 6 Organizirati usposabljanje uporabnikov in knjižničarjev (20 tečajev, seminarjev ali predavanj in 15 skupinskih obiskov, skupno z Nemško čitalnico).
- 7 Sodelovati v online referenčni službi "Vprašaj knjižničarja".
- 8 Nadaljevati intenzivno urejanje, obdelavo in odpisovanje gradiva.

Kazalci za knjižnico s katerimi se vrednoti izpolnjevanje ciljev:

Uporabniki klasičnih storitev knjižnice z vsaj eno zabeležko v sistemu COBISS

Kategorije uporabnikov	Število v letu 2003	Število v letu 2004*	Načrtovano število za leto 2005
Študenti – dodiplomski, redni	8.746	8.254	8.000
Študenti – dodiplomski, izredni	205	249	180
Študenti – podiplomski	288	361	250
Srednješolci	229	228	200
Zaposleni	1.318	1.175	1.100
Drugi uporabniki	99	99	80

Opomba 1: Dostop do čitalnic in gradiva v prostem pristopu CTK je popolnoma prost in teh obiskovalcev knjižnica ne evidentira (na vhodu knjižnice je le avtomatičen števec prehodov). V tabeli so naštetih le tisti uporabniki, ki imajo v sistemu COBISS zabeleženo vsaj eno transakcijo v CTK. Uporabnikov elektronskih gradiv, podatkovnih zbirk, elektronskih knjig in elektronskih revij, ki jih je priskrbela CTK, je bistveno več, ve se le število transakcij, ne pa števila uporabnikov. Zaradi enotne knjižnične izkaznice se študentom, ki uporabljajo CTK, ni potrebno vpisati v CTK, zato število vpisanih ni relevantno število (vpis je potreben le za delo s knjigomatom). Število vpisanih ni relevantno tudi zato, ker se večina vpisov izvrši v pozni jeseni, naslednje leto pa so vsi ti do jeseni brez ponovnega vpisa še vedno uporabniki.

Opomba 2: zaradi večje ponudbe elektronskih gradiv bo manjše število uporabnikov z vsaj eno transakcijo v COBISSU. Število uporabnikov, ki prihajajo v CTK študirat, pa bo večje.

**Opomba 3: V času načrtovanja podatkov za leto 2004 še nismo imeli.*

Kazalci knjižnične dejavnosti

Kazalec	Leto 2003	Leto 2004*	Plan za leto 2005
Število vseh uporabnikov			ne planiramo
Število na dom izposojenega gradiva (brez Nemške čitalnice)	187.960	164.914	160.000
Število izposojenega gradiva v čitalnico	~92.000	~ 92.000	~83.000
Število pregledanega knjižničnega gradiva v elektronski obliki (npr. v elektronskih časopisih)	148.973	~ 213.000	180.000
Število organiziranih izobraževanj za uporabnike in knjižničarje	19 tečajev + 32 skupinskih obiskov	16 teč./predavanj + 14 skup. obiskov	20 tečajev ali predavanj + 15 skupinskih obiskov
Število udeležencev izobraževanj	164 tečajnikov + 875 skupinskih obiskovalcev	155 udeležencev + 230 skupinskih obiskovalcev	165 udeležencev + 270 skupinskih obiskovalcev
Število posredovanih enot v medknjižnični izposoji	10.847	11.105	9.000
Razmerje med posredovanimi in zahtevanimi enotami iz medknjižnične izposoje		95%	85%
Število naročene periodike	nakup 669 tiskanih	nakup 597 tiskanih	nakup 500 tiskanih
Število enot knjižničnega gradiva	nakup 2892	nakup 2.430	nakup ~2.500

Opomba: Vse uporabe elektronskih virov in podatkovnih zbirk po spletu knjižnica ne more evidentirati, ker metode zajemanja podatkov niso združljive.

**Opomba: V času načrtovanja za 2005 podatkov za 2004 še ni bilo.*

Kazalci opremljenosti knjižnice

Kazalec	Vrednost za leto 2003 in 2004	Načrtovana vrednost za 2005
Število računalnikov, preko katerih uporabniki dostopajo do informacij	26	29
Število priključkov za prenosne računalnike	2	2

Opomba: Pri številu računalnikov so zajeti tudi računalniki v računalniški učilnici oziroma sejni sobi in en računalnik za uporabnike pri informacijskih specialistih.

1.4.4 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

1.4.4.1 Doseganje glavnih srednjeročnih ciljev iz načrta za obdobje 2005-2009

1. CTK je z licenčnimi nabavami paketov elektronskih revij, podatkovnih zbirk in iskalnih orodij deloval kot osrednja digitalna knjižnica Univerze. Novemu prorektorju smo razložili glavne probleme sedanje organiziranosti univerzitetnega knjižničnega sistema in mu predlagali vključitev CTK v Univerzo.
2. CTK je sodeloval z visokošolskimi knjižnicami pri nabavi paketov elektronskih revij, pri nabavi paketov elektronskih priročnikov, pri nabavi iskalnih orodij in pri usposabljanjih. Osrednji humanistični knjižnici je ponudil pomoč pri programskih zasnovah za nove prostore in pri nabavi gradiv.
3. CTK je omogočal dostopnost vseh zakupljenih virov na spletu. Ker se Knjižnični svet UL po intervenciji NUK ni strinjal, da bi CTK sam nabavil združevalni iskalnik, je CTK sodeloval pri opredelitvi tehničnih specifikacij, nabave pa UL še ni izvršila.
4. CTK je zasledoval uporabo virov. V letu 2005 je zaradi premajhne uporabe odpovedal eno drago referenčno zbirko. Nadaljeval je močnejše izločanje zastarelega manj uporabljanega gradiva.
5. Študijsko vzdušje v čitalnicah CTK je bilo konstantno dobro. Dokončano je bilo dodatno opremljanje gradiva z oznakami za lažje pospravljanje gradiva. Nekaj dodatnih čitalniških mest je bilo pridobljenih v izpraznjeni sobi standardoteke. Vpeljan je bil brezžični dostop do interneta za prenosnike.
6. Informacijski specialisti so klasificirali in kategorizirali znanstvena dela, sodelovali pri storitvi Vprašaj knjižničarja, skrbeli za zbirke gradiv (tudi z močnejšim izločanjem), posredovali informacije, sodelovali pri usposabljanjih študentov in gradili podatkovne zbirke.
7. Oddelek za pridobivanje in obdelavo gradiva je imel precej dela z novimi konzorciji. Zaradi velikega izločanja zastarelega gradiva so zaposleni v obdelavi gradiva komaj zmogli ob vsem drugem še to dodatno delo.
8. Podpora študiju na daljavo z digitalizacijo gradiv je bila v letu 2005 skromna, ker ni bilo izraženih potreb s strani fakultet. CTK je sodeloval le pri digitalizaciji ene revije in nekaj zbornikov.
9. Skrb za primernost in kakovost storitev je bila glede na odzive uporabnikov primerna. Uporabniki so bili zlasti zadovoljni z razširitvijo paketov elektronskih revij. Z inventuro gradiva v skladišču in boljšimi oznakami in posledično z boljšo urejenostjo v prostem pristopu je povečala razpoložljivost gradiva. Narejena je bila ocena rentabilnosti gradiva v dislociranem skladišču. Napravljena je bila ocena možne uporabe avtomata za vračanje gradiva.

1.4.4.2 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih letnih ciljev za leto 2005

Kratkoročni cilji razvoja CTK so bili skoraj vsi izpolnjeni:

1 Portal e-revij Univerze v Ljubljani smo namestili na osnovi zaključkov Komisije za izboljšavo dostopnosti elektronskih virov Knjižničnega sveta UL. Za portal je bila najeta platforma Ebsco EJS. Sodelavci CTK so zbrali podatke o večini elektronskih revij dostopnih v okolju UL, tako tistih, ki jih zagotavlja CTK, kot tudi drugih. V prvem letu delovanja portala je bilo dostopnih okrog 3000 e-revij s celotnimi besedili in okrog 10.000 revij na nivoju bibliografskih podatkov. Vseh dostopov do portala je bilo 14.752, od tega 12.990 pregledov celotnih besedil. Poleg tega smo skupaj z NUK pripravili specifikacijo tehničnih pogojev za nabavo združevalnega iskalnika in openURL povezovalnika.

2 Elektronsko čitalnico v prostem pristopu smo razširili v prostor bivše standardoteke, kjer smo postavili dva računalnika s specifično programsko opremo za nekatera strokovna področja ter nekaterimi lokalno nameščenimi podatkovnimi zbirkami. Pred multimedijско sobo smo v okviru projekta vzpostavitve Patlib centra postavili računalnik za pregledovanje patentov. Samopostrežno naročanje gradiva iz skladišča bo izvedel IZUM v okviru dopolnil OPAC-a šele v letu 2006.

3 Na spletnem strežniku smo namestili dodatne Amebisove slovarje ter ves čas prilagajali spletne strani novim potrebam (nove strani namenjene elektronskim knjigam, patentom).

4 Dokončali smo prehod na operacijski sistem XP in pisarniški paket MS Office 2003 na vseh računalnikih zaposlenih.

5 Skupaj z Arnesom smo vzpostavili brezžični dostop do interneta. V letu 2005 je bil dostop omogočen tistim uporabnikom, ki so že člani mednarodnega EduRoam omrežja in so jim uporabniška gesla že podelile njihove matične organizacije (v Ljubljani so to nekatere fakultete).

6 Z MAOP-om smo preučili možnosti povezave nekaterih procesov v postopkih nabave gradiva in opreme in naročili preveritev izvedbe iz njihove strani. Za povezovanje smo preuredili in pripravili tudi programsko opremo za vodenje javnih naročil male vrednosti.

Cilji knjižnične dejavnosti skupaj v celoti so bili izpolnjeni, v nekaterih segmentih močno preseženi, pri številu aktivnih registriranih uporabnikov in pri številu na dom izposojenega gradiva pa ne:

1 Izpolnjena je bila načrtovana vsaj 95% razpoložljivost strežnikov CTK.

2 Čitalnice CTK so bile odprte vse dni 100% po sprejetem delovnem koledarju, vsa vzdrževalna dela so bila opravljena ponoči. Z odprtjem dodatnih čitalniških mest v prostorih bivše standardoteke smo imeli 170 čitalniških mest. Načrtovano število 29 računalnikov za uporabnike je bilo do konca leta 2005 preseženo, saj jih knjižnica ima 33.

3 Načrtovana izposoja knjižničnega gradiva na dom v višini 170.000 enot ni bila dosežena, saj je znašala v Oddelku izposoje 143.202 enoti in v Nemški čitalnici 8699 enot, zato pa je bilo močno preseženo število pogledanih elektronskih dokumentov. Medknjižnična izposoja je z 10.726 enotami močno preseгла načrtovanih 9.000 enot.

4 Pri posredovanih informacijah smo skupaj presegli plan, s tem da smo izvedli 1415 tematskih poizvedb namesto načrtovanih 1100 (ali 29% več), informacij o citatih pa posredovali 88 namesto načrtovanih 35. Posebej na začetku leta je bila velika angažiranost informacijskih specialistov pri klasifikaciji in kategorizaciji znanstvenih del za ARRS.

5 Žal se nekatere fakultete niso odločile za digitalizacijo disertacij, kot smo načrtovali, zato smo pripravili le odprti arhiv ene slovenske revije in dveh zbornikov posvetovanj.

6 Usposabljanje uporabnikov in knjižničarjev je bilo močno preseženo, tako po številu usposabljanj kot po številu udeležencev.

7 Pri referenčni službi Vprašaj knjižničarja smo sodelovali v skladu z dogovori.

8 Na urejanju in odpisovanju gradiva smo v primerjavi s prejšnjimi napravili precej več, saj moramo poskrbeti za ukinitvev dislociranega skladišča.

Kazalci za knjižnico, ki so bili v letnem načrtu predvideni za ovrednotenje izpolnjevanja ciljev:

Uporabniki knjižnice z vsaj eno zabeleženo transakcijo v sistemu COBISS (brez Nemške čitalnice in Odd. za standarde)

Kategorija	Načrtovano število za 2005	2005	Indeks doseženo/ načrtovano
redni študenti	8.000	7.665	96
izredni študenti	180	278	154
podiplomski študenti	250	331	166
srednješolci	200	131	66
zaposleni	1.100	1.169	106
drugi uporabniki	80	483	604

Vseh treh kategorij študentov skupaj (to je rednih, izrednih in podiplomskih) je bilo z 8.274 za 2% manj od načrtovanih, zaposlenih pa z 1169 za 6% več od načrtovanih.

Glede na 5. člen Uredbe o osnovnih storitvah knjižnic in glede na odvedeni del članarine od enotne univerzitetne knjižnične izkaznice je bilo v šolskem letu 2004/2005 62.551 študentov in podiplomcev tudi članov CTK, v šolskem letu 2005/2006 pa 62.176 oseb.

Kazalci knjižnične dejavnosti

Kazalec	Načrt za leto 2005	2005	Indeks doseženo/ načrtovano
Število vseh uporabnikov	ne planiramo	ni natančnih podatkov	
Število na dom izposojenega gradiva	160.000	151.901	95
Število izposojenega gradiva v čitalnico (brez standardov)	~83.000	~92.000	111
Število pregledanega knjižničnega gradiva v elektronski obliki (npr. v elektronskih časopisih)	180.000	242.776	135
Število organiziranih izobraževanj za uporabnike (brez Nemške čit.)	20 tečajev/predavanj + 15 skupinskih obiskov	34 tečajev/predavanj + 33 skupinskih obiskov	191
Število uporabnikov, ki so se udeležili izobraževanj	165 udeležencev + 270 skupinskih obiskovalcev	447 udeležencev + 775 skupinskih obiskovalcev	281
Število posredovanih enot v medknjižnični izposoji	9.000	10.726	119
Razmerje med posredovanimi in zahtevanimi enotami iz medknjižnične izposoje	85%	95%	
Število naročene periodike	Nakup 500 tiskanih	521	104
Število enot knjižnega gradiva	nakup ~2.500	2.582	103

S 151.901 izposojenimi enotami na dom knjižnica ni dosegla načrtovanega cilja za leto 2005, cilj je bil dosežen le 95% oziroma za 8099 izposojenih enot premalo.

Število pregledanega knjižničnega gradiva v elektronski obliki je bilo za 35% večje od načrtovanega (plan smo presegli za 62.776 dokumentov). V medknjižnični izposoji in posredovanju dokumentov je knjižnica z 10.726 enotami presegla cilj za 19%; višje od načrtovanega je bilo tudi razmerje med posredovanimi in zahtevanimi enotami v medknjižnični izposoji. Tudi pri organiziranju usposabljanj za uporabnike so bili cilji preseženi (s 34 tečaji za 70% in s 33 skupinami obiskov za 120%). Ker se knjižnica usmerja v večjo ponudbo elektronskih gradiv na račun tiskanih in ker si je knjižnica zadala cilj izboljšav pri selekciji gradiv zaradi večje racionalnosti nabave in povečanja obrata gradiva, je bila tudi nabava monografij bolj selektivna, zato je bilo nakupljeno le 2.582 enot monografij, torej nekaj več kot v preteklem letu (npr. 2.430 enot v letu 2004). Zato je bil tudi cilj nakupa pred letom dni zastavljen le okvirno okrog 2.500 enot.

Zaključimo lahko, da je knjižnica presegla načrtovano knjižnično dejavnost za leto 2005. Za numerično oceno preseganja lahko seštejemo tri glavne kazalce: število na dom izposojenega gradiva, število zahtevanih elektronskih člankov in število medknjižnične izposoje in posredovanega gradiva. Ta seštevček znaša za leto 2005 405.403 enote, proti načrtovanim 349.000, z indeksom 116. Knjižnica se je pravočasno preorientirala na večjo ponudbo elektronskih gradiv

1.4.4.3 Nedopustne ali nepričakovane posledice pri izvajanju programa

Nedopustnih posledic pri izvajanju programa dela CTK v letu 2005 ni bilo. Tudi notranja revizija izvedena z zunanjimi izvajalci ni pokazala večjih nepravilnosti, nekaj pomanjkljivosti je knjižnica na priporočilo revizorjev že odpravila, nekatere pa še odpravlja.

1.4.4.4 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev v primerjavi z doseženimi cilji iz poročila preteklega leta

Najpomembnejši številčni primerjalni podatki o delovanju CTK-ja v letu 2005 v primerjavi z letom 2004 so podani v spodnjih tabelah:

Vsi oddelki CTK-ja in Nemška čitalnica	2004	2005	Indeks 05/04
Število aktivnih članov knjižnice	11.370	10.848	95
• število študentov	9.352	8.907	95
• število drugih članov	2.018	1.941	96
Število novovpisanih članov knjižnice	3.202	2.836	88
Število obiskov v vseh oddelkih CTK-ja	~212.000	~211.000	100
Skupaj izposojene enote (brez standardov)	265.933	243.975	92
• izposoja na dom	173.933	151.901	87
• izposoja v čitalnico	92.000	92.074	100

Medknjižnična izposoja	11.105	10.726	97
Informacijske storitve			
• tematske poizvedbe	2.022	1.415	70
• svetovanje	431	419	97
• SDI (število profilov)	99	97	98
• krajše informacije, informacije iz COBIB-a	~78.000	~57.000	73
• informacije o citiranosti	18	88	489
• signalne informacije	63	211	335
Elektronski viri in storitve			
• spletne revije (št. kupljenih naslovov)	1.827	1.787	98
• spletne knjige in priročniki	661	797	120
• on-line podaljševanje/rezervacije gradiva	19.873	21.130	106
• uporaba računalnikov (število prijav)	45.463	54.636	120
• obisk vstopne spletne strani knjižnice	62.680	80.027	128
• št. elektronsko posredovanih člankov v MI	1.284	5.886	458
• št. pregledanih člankov v elektronski obliki	204.026	242.776	119
Knjižnična zbirka na dan 31. 12. (brez NČ)	290.792	256.775	88
• skupaj knjige, disertacije, priročniki in učbeniki	151.875	143.394	94
• periodične publikacije (letniki)	59.130	39.178	66
• standardi	78.636	72.668	92
• neknjižno gradivo	1.151	1.535	133
Prirast knjižničnega gradiva (enote)	7.682	8.249	107
• nakup	3.630	3.982	110
• dar	4.052	4.267	105
Nakup knjižnega gradiva (enote)	2.430	3.150	130
Nakup tiskanih periodičnih publikacij (naslovi)	597	578	97
Izločanje gradiva (enote, odpisane iz evidenc)	19.229	42.266	220
Usposabljanje uporabnikov in knjižničarjev	1.378	1.690	123
• število študentov	802	666	83
• število ostalih udeležencev	576	1.024	178

V tabeli je opazno povečevanje uporabe elektronskih virov, ki jih zagotavlja knjižnica na daljavo in zmanjševanje klasičnih knjižničnih storitev na lokaciji knjižnice, kar je skladno s trendi doma in v svetu. Za numerično oceno trenda lahko seštejemo tri glavne kazalce: število na dom izposojenega gradiva, število zahtevanih elektronskih člankov in število medknjižnične izposoje in posredovanega gradiva. Ta seštevek znaša za leto 2005 405.403 enote, za leto 2004 pa 389.064, torej porast za 4%.

1.4.4.5 Ocena uspešnosti delovanja knjižnice, njene učinkovitosti in gospodarnosti

Knjižnica je v letu 2005 poslovala uspešno glede na primerjave s prejšnjimi leti, glede na opravljene storitve (kot je bilo predstavljeno v prejšnjih poglavjih) in glede na nekatere primerjave z drugimi knjižnicami. Glede na prejšnja leta je povečala ponudbo elektronskih virov in to bolj, kot je zmanjševala klasične storitve zaradi manjšega povpraševanja. Pri razpisu ARRS za sofinanciranje nabave tuje periodike in podatkovnih zbirk je bila najuspešnejša slovenska knjižnica. Glede konzorcijskega povezovanja za nabavo elektronskih gradiv je bila najbolj aktivna slovenska knjižnica in je prevzela levji delež dela, saj je zato dobila tudi večja finančna sredstva. Vpeljala je portalno programsko opremo za portal e-revij Univerze v Ljubljani. Tudi pri nalogah Osrednjih specializiranih informacijskih centrov je uspešno opravila nalogo kategorizacije člankov na širokih področjih tehnike (tudi v primerjavi z drugimi centri). V letu 2005 je knjižnica pospešeno izločala zastarelo zelo redko uporabljano ali poškodovano gradivo in opravila inventuro večine gradiva. Pri uspešnosti pridobivanja obiskovalcev je CTK omejen s premajhnim prostorom čitalnic, ki so pogosto popolnoma zasedene, možnosti širitev na dani lokaciji pa ni. S prerazporeditvijo delovnih prostorov in izpraznitvijo dveh malih pisarn smo pridobili nekaj dodatnih čitalniških prostorov. Na novo smo odprli patentni informacijski center. V prejšnjih letih je CTK že optimiziral čas poslovanja glede na potrebe uporabnikov, sprememb v potrebah pa od takrat ni.

Zaradi novih nalog pri elektronskih storitvah in portalni opremi dela en delavec začasno na spremenjenih nalogah, njegove dosedanje naloge pa opravlja več drugih delavcev, ki morajo zaradi tega občasno dežurati v čitalnici, tudi v deljenem delovnem času.

1.4.4.6 Ocena delovanja sistema notranjega finančnega nadzora

Za izbor nabave knjižničnega gradiva so v skladu z letnim načrtom zadolženi skrbniki zbirk, vsak za svoje področje, nadzor nabave je opravil tajnik, odobril pa direktor. Vsak dokument za nabavo literature, blaga ali storitev je bil preverjen s strani vodij oddelkov in tajnika oziroma direktorja. Tajnik CTK s posebnimi pooblastili in odgovornostmi je bil med drugim zadolžen za nadzor dela na finančno-računovodskem področju. Evidenco in nadzor nad javnimi naročili smo spremljali s pomočjo programske opreme, naročila je pregledoval tajnik, odobral pa direktor. Revizijsko sled omogočata računovodski program družbe MAOP in računalniški program za javna naročila male vrednosti.

V novembru leta 2005 je bila opravljena notranja revizija za leto 2004 s pomočjo zunanjega izvajalca Auditor, revizijska družba d.o.o., Ptuj. Nadzor je bil opravljen skladno z določili Pravilnika o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ (U.I. RS 72/2002). V postopek revidiranja so bila zajeta naslednja področja delovanja zavoda: okolje kontroliranja, računovodsko finančni sistem, oddaja javnega naročila brez razpisa in z razpisom, zaposlovanje in plače, sredstva prejeta v upravljanje in obveznosti iz naslova sredstev, prejetih v upravljanje, stroške materiala in storitev ter davek na dodano vrednost. Do zdaj smo prejeli le predlog Končnega poročila revizorja. V njem je podanih nekaj priporočil in opozoril na manjše pomanjkljivosti. Zaključeno pa je z izjavo: "Na osnovi preverjanja delovanja notranjih kontrol za leto 2004 lahko zaključimo, da ima zavod vzpostavljen sistem notranjih kontrol in zagotavlja skladnost poslovanja s predpisi."

1.4.4.7 Pojasnila, zakaj nekateri cilji niso bili doseženi, z ukrepi za doseganje ciljev

Knjižnica ni dosegla načrtovanega števila registriranih aktivnih uporabnikov, ker se jih je mnogo preselilo med neregistrirane uporabnike od daleč ali med neregistrirane obiskovalce. To je splošen trend mnogih univerzitetnih knjižnic v svetu in tu ni kaj storiti. Vprašati pa se velja, kako lahko npr. 40% študentov Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo uspešno študira, ne da bi si izposojali študijsko gradivo v matični knjižnici. To bomo skušali ugotoviti z anketo.

S 151.901 izposojenimi enotami na dom knjižnica ni dosegla načrtovanega cilja za leto 2005, cilj je bil dosežen le 95% oziroma za 8099 izposojenih enot premalo. Najprej velja omeniti, da je bil cilj glede na večletne trende nerealno zastavljen. Indeks upada izposoj na dom med letom 2003 in 2004 je bil 87, indeks upada med letom 2004 in 2005 pa 86. Ker pa je bil v letu 2003 največji upad v zadnjih mesecih, letne realizacije v času načrtovanja za 2005 pa še nismo vedeli, smo si zastavili preoptimističen cilj. Zelo verjetni razlogi za tako velik oziroma hiter upad so naslednji: sprememba potreb uporabnikov (s tiskanih gradiv na elektronske, kar opažajo tudi v tujih univerzitetnih knjižnicah), večja ponudba elektronskih gradiv in manjša ponudba tiskanih gradiv v CTK (e-revije, e-slovarji, e-priročniki), močnejši študij po nakupljenih učbenikih na račun izposojenih, opustitev nabave gradiva za prosti čas v CTK (kot npr. za modelarstvo, za fotografijo, za jahte, za domača opravila) v skladu s poslanstvom CTK in tudi manjša izposoja v oktobru, ko enotna izkaznica zaradi počasne univerzitetne administracije v CTK še ne deluje.

Cilj ni bil dosežen, ker je bil glede na spremembe v potrebah uporabnikov nerealno zastavljen. Knjižnica je spremembe pravočasno predvidela in se preorientirala bolj na elektronske dokumente, le hitrost sprememb je preslabo ocenila. Zato ni potrebno sprejeti nobenih dodatnih ukrepov razen tega, da od začetka oktobra do prejetja podatkovne zbirke o študentih začasno brezplačno vpisuje bodoče študente le na osnovi indeksa ali potrdila o vpisu..

1.4.4.8 Ocena učinkov poslovanja CTK na druga področja

V Nacionalnem programu visokega šolstva Republike Slovenije (Ur.l. RS 20/2002) je zapisano, da je temeljni cilj visokega šolstva omogočiti čim večjemu deležu prebivalstva pridobitev kakovostne dodiplomske in podiplomske izobrazbe. Te pa se danes brez podpore knjižnic še ne da doseči. Ker je naloga sodobnih univerzitetnih knjižnic vse bolj zagotavljanje dostopa in vse manj nabava gradiva za neznanega uporabnika, je pomen osrednjih knjižnic še toliko večji, saj lahko edino le-te organizirajo nabavo večjih paketov elektronskih virov za vso univerzo. V Nacionalnem programu visokega šolstva Republike Slovenije je v točki 4.5.2. še zapisano, da se mora knjižnična dejavnost organizirati po zgledu tujih univerz. Prorektorju UL smo predstavili glavne probleme in predlagali nekaj sprememb. Slabo organiziranost univerzitetnega knjižničarstva čutimo predvsem pri pripravljanju konzorcijskih licenčnih pogodb za elektronske revije in vedno bolj pri delovanju digitalne knjižnice.

Knjižnica nabavlja knjižnično gradivo in vire prvenstveno za univerzitetne uporabnike. Z nabavljenim knjižničnim gradivom in informacijskimi specialisti pa je knjižnica na voljo vsem zainteresiranim uporabnikom, tudi raziskovalcem z institutov in gospodarstva. CTK zagotavlja vsem raziskovalcem iz gospodarstva za njihove izobraževalne potrebe dostop

do okrog 2500 naslovov tiskane in elektronske periodike (čeprav zaradi zakona o avtorski in sorodnih pravicah ter licenčnih omejitvah večinoma le v prostorih knjižnice) in vsako leto več tisoč novih knjig. Pravilnik o pogojih poslovanja omogoča tudi vpis pravnih oseb izven univerze, s čimer se CTK aktivno vključuje v t.i. učečo se družbo. CTK je vključen tudi v omrežje e-točk, saj omogoča prost dostop do interneta.

Konkretni učinki poslovanja na nekatera področja:

- opravljanje nalog univerzitetne knjižnice Univerze v Ljubljani na področjih tehnike in nekaterih področjih naravoslovja,
- konzorcijska nabava elektronskih revij za najpomembnejše slovenske uporabnike;
- svetovalna dejavnost za Univerzo v Ljubljani glede nabave tujih baz podatkov (pogajanja z dobavitelji, koordinacija med knjižnicami, predstavitev novih virov, vodenje statistike uporabe elektronskih virov itd.);
- opravljanje nalog za knjižnico Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo UL;
- opravljanje nalog Osrednjega specializiranega informacijskega centra za tehniko;
- sodelovanje v delovnih skupinah knjižničnega sveta Univerze v Ljubljani (normativi, razvoj digitalne knjižnice, spletna stran KUL, programska oprema za portal KUL, sodelovanje knjižnic UL na Študentski areni);
- svetovalna dejavnost za slovenske knjižnice;
- delo v organih Zveze bibliotekarskih društev Slovenije, sodelovanje v programskih in organizacijskih odborih posvetovanj;
- praksa študentov bibliotekarstva;
- izdelava in gostovanje spletne revije Knjižnica za Zvezo bibliotekarskih društev Slovenije;
- gostovanje Društva bibliotekarjev Ljubljana, Društva dokumentalistov in informatikov;
- sodelovanje z Goethe Institutom v Ljubljani,
- nov sistem dodatnega označevanja gradiva, ki je poenostavil delo v CTK, se že širi v splošne knjižnice
- patentni center omogoča lažji dostop do patentnih spisov in drugih informacij.

1.4.4.9 Druga pojasnila

Splošne in kadrovske zadeve

1. Sprejeti splošni akti

V letu 2005 je bil sprejet nov Pravilnik o varovanju zaupnih in osebnih podatkov ter o varovanju dokumentarnega gradiva, ki je sledil spremembam zakonodaje, saj prvotni pravilnik ni bil več ustrezen in ni sledil tem spremembam, predvsem glede videonadzora. V letu 2005 sta bili sprejeti tudi dve spremembi sistemizacije zaradi potreb po višji izobrazbeni strukturi zaposlenih in ker se pričakuje zaostritev izobrazbenih pogojev za zasedbo nekaterih delovnih mest, pa tudi zaradi potreb uporabnikov knjižnice po bolj usposobljenem kadru. Izdelana sta bila tudi osnutka novega Pravilnika o računovodstvu in Pravilnika o blagajniškem poslovanju, ki ju bomo po podrobni obravnavi predvidoma sprejeli v letu 2006. Sprejeta so bila tudi Navodila o omejitvah in dolžnostih delavcev CTK pri prejemanju in dajanju daril. Zaradi sprememb zakonodaje je bil sprejet nov Pravilnik o merilih delitve sredstev za delovno uspešnost. Za potrebe zaposlenih v CTK je bil sprejet Pravilnik o oddaji službenega stanovanja v najem.

2. Sklenjene letne pogodbe

V začetku leta so bile sklenjene letne pogodbe in sicer za varovanje dislociranega skladišča, o nabavi pisarniškega materiala, fotokopirnega papirja in za servisiranje fotokopirnih strojev in knjigoveške storitve. Sklenjene so bile tudi druge letne pogodbe, ki so pomembne za delovanje CTK. V tajništvu smo sodelovali pri pripravi pogodb z oddelkom za pridobivanje in obdelavo gradiva

3. Javna naročila

Veliko pozornosti smo namenili izvedbi II. faze omejenega postopka - javnega razpisa za nabavo literature in ob sodelovanju z oddelkom za pridobivanje in obdelavo gradiva uspešno zaključili postopek in sklenili pogodbe z dobavitelji za leto 2006.

4. Delovna razmerja

Na področju delovnih razmerij so bile aktivnosti usmerjene v izvajanje Zakona o delovnih razmerjih. Pri tem se je ustrezno dopolnilo pogodbe o zaposlitvi, kjer je bila izkazana potreba.

Konec leta smo pripravili spremembe in dopolnitve kadrovskega načrta za leti 2006 in 2007, ki bodo predvidoma sprejete na Svetu zavoda..

5. Sistemizacija

Je bila dopolnjena zaradi potreb po višje izobraženem kadru in zaradi ureditve rokov zamenjave in vrste zaščitnih sredstev pri zaposlenih, ki ta sredstva potrebujejo.

6. Plačni sistem

Tajništvo sodeluje pri pripravi podatkov za plače in za uspešnost zaposlenih.

V predlogu kadrovskega načrta smo predvideli prehod na nov plačni sistem pri direktorju skladno z uredbo o plačah direktorjev v javnem sektorju in sicer s 1.3.2006.

V zavodu smo pripravili vse potrebno za uvedbo novega plačnega sistema za ostale zaposlene, čeprav se še pričakujejo spremembe pri kolektivnih pogodbah in pri drugih podzakonskih aktih.

7. Organi CTK

Precej časa smo posvetili tudi pripravi gradiv za seje Sveta CTK, da smo lahko izpeljali postopke, ki jih določa Statut CTK.

8. Sodelovanje z Univerzo in drugimi partnerji

Sodelovali smo pri pripravi in pregledu pogodb s konzorcijskimi partnerji na Univerzi v Ljubljani in pri ostalih partnerjih ter dobaviteljih.

9. Informacije javnega značaja

Ob sodelovanju službe za informacijsko tehnologijo in oddelka za izposojlo smo dopolnili katalog informacij javnega značaja in ga objavili na spletni strani CTK.

10. Notranja revizija

Za leto 2005 smo planirali sredstva za izvedbo notranje revizije za leto 2004, ki smo jo opravili v mesecu novembru 2005. Rezultati bodo vodilo in usmeritev za delo v letu 2006.

11. Upravljanje z nepremičninami.

Stanovanje v upravljanju CTK je praktično popolnoma obnovljeno, razen radiatorjev, ki jih ni bilo mogoče zamenjati zaradi kurilne sezone. Sprejet je bil Pravilnik o oddaji službenega stanovanja v najem, vendar ni bilo mogoče objaviti razpisa za oddajo v najem, ker ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo dodatno zahteva še ureditev zemljiškoknjžnega stanja in ureditev zadev z registracijo zavoda. V reševanje zadeve smo vključili pravnega strokovnjaka, ki bo preučil možnost za ureditev zadev in bomo te možnosti predstavili ministrstvu. Rešitev te zadeve pričakujemo v prvem polletju leta 2006.

Pristojno ministrstvo je seznanjeno s stanjem dislociranega skladišča. Denacionalizacijski postopek v letu 2005 še ni bil pravnomočno končan. Zaradi požarne varnosti smo uredili gasilne aparate in dva hidranta. Popravljen je bil tudi del strehe, kjer je zamakalo.

Poročilo o investicijskih vlaganjih

Nabavljena je bila naslednja oprema (po načelu poslovnega dogodka):

Nakupi neopredmetenih in opredmetenih dolgoročnih sredstev v letu 2005

Z.št.	Opis	Dobavljeno v letu 2005	Številka veznega dokumenta
1	Drob.računal.oprema-napajalnik,radeon,..	209.919,60	20051977
2.	Tiskalnik Epson TM – 1 kos	121.932,00	20061967
3.	Tiskalnik Zebra Sam – 1 kos	286.920,00	20051966
4.	Računal.oprema-preklopnik	73.986,00	20051965
5.	Tiskalnik HP DeskJet – 1 kos – za SIC-e za tehniko	53.226,05	20051957
6.	Računalniki – strežniki 2 kosa	1.685.742,95	20051954
7.	Računalniška oprema in rezervni deli-ohišje, trdi disk, napajalnik...	404.728,80	20051910
8.	Faks za Nemško čitalnico – 1 kos	86.940,00	20051904
9.	Symbol laserski čitalec črtne kode – 2 kosa	128.640,00	20051905
10.	Programska oprema – Nero 7 Premium, Acrobat	552.408,48	20051918
11.	Video.nadzorni system	1.802.100,00	20051919
12.	Računalniki PCH – 23 kosa, dodatno monitorji 10 kosov	8.908.578,96	20051907
13.	Dostopna točka za brezžično omrežje	280.494,72	20051807

14.	Sistemska omara- za ožičenje 1 kos	142.800,00	20051808
15.	Stenska omara-nad glavnim pultom 1 kos	115.560,00	20051089
16.	Električni radiator – 1 kos	12.140,00	20051548
17.	Telefon Panasonic – 3 kosa	29.970,00	20051325
18.	Omrežno stikalo za brezžično omrežje – 1 kos	1.166.638,80	20051085
19.	Programska oprema-MSDN Universal-1 kos	295.899,00	20050656
20.	Symbol PPT8800 s stojalom – 1 kos	569.280,00	20050655
21.	Drobna računalniška oprema	43.200,00	20050217
22.	Tiskalnik črtne kode TLP2844PS – 2 kosa	258.984,00	20050215
23.	Arhivski regali – 15 kosov (predračun plačan v letu 2004)	352.620,00	20050158
24.	Drobna računalniška oprema-Maxtor, Plextor	327.198,00	20050068
	Skupaj nadomestitev opreme in neopredmet.dolgoročnih sredstev	17.909.707,36	

Do odstopanja pri nabavi glede na načrt je prišlo, ker ni bilo potrebno zaradi nezainteresiranosti Univerze v Ljubljani sodelovati pri nabavi programske opreme za pregledovanje in upravljanje elektronskih virov in ker zaradi prezapletenega postopka pridobivanja soglasja načrtovalca opreme nismo mogli predelati knjižnih regalov.

Ljubljana, 17.2.2006

dr. Matjaž Žaucer
direktor

1.3 SKLEPNI DEL

Datum in kraj nastanka letnega poročila: Ljubljana, 10.02. s popravki 17.2.2006

Sprejetje letnega poročila

Letno poročilo CTK za leto 2005 je bilo sprejeto na 13. seji Sveta CTK,
dne 17.02.2006

Za letno poročilo je odgovoren:

dr. Matjaž Žaucer, direktor

Računovodsko poročilo je pripravila:

Marija Slana, vodja finančno računovodske službe